

Satul Molovata
Raionul Dubăsari

Aprobat prin

Decizia Consiliului Local al Satului Molovata
No. 01/01 din 16 februarie 2024

Primar - Isac Ilie

**PLANUL STRATEGIC
DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ
A SATULUI MOLOVATA
(r-nul Dubăsari)
2024-2029**

Executant:

Compania „Succes Consulting” SRL
Republica Moldova, mun. Chișinău,

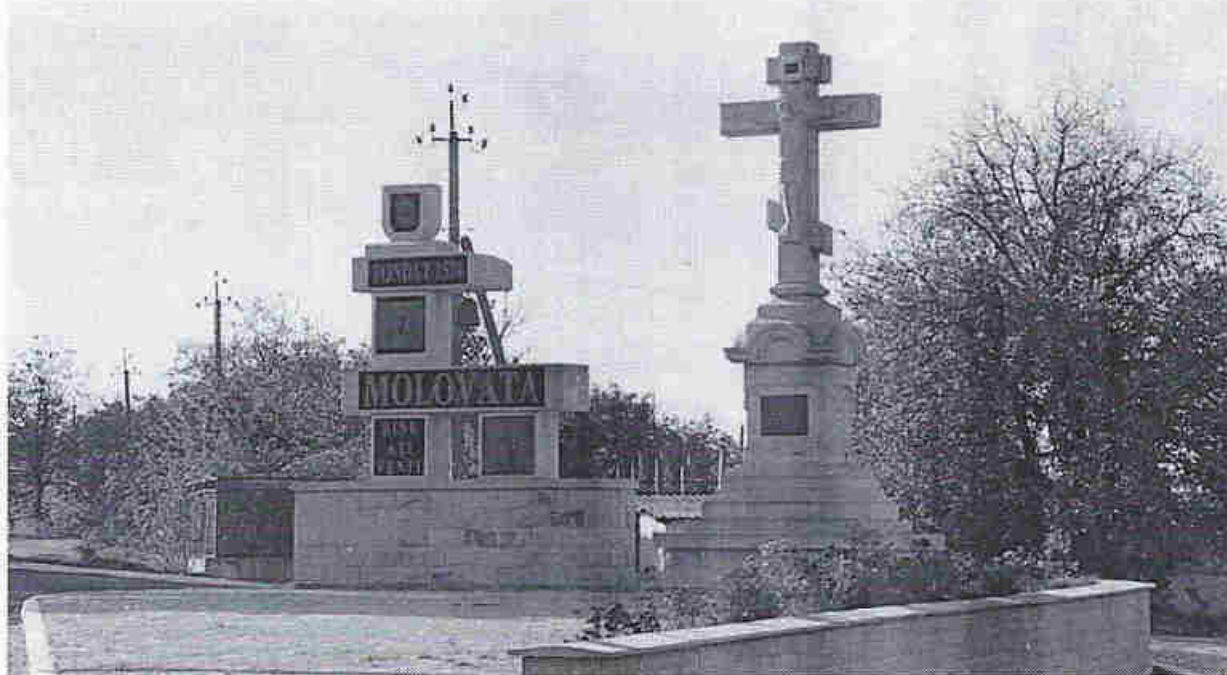

Decembrie 2023

CUPRINS

ABREVIERI.....	5
INTRODUCERE	6
1. CADRUL GENERAL AL PLANULUI STRATEGIC	9
1.1. VIZIUNEA	9
1.2. MISIUNEA	9
1.3. VALORILE PLANULUI STRATEGIC	9
1.4. OBIECTIVELE PLANULUI STRATEGIC	10
2. PROFILUL SOCIO-ECONOMIC AL LOCALITĂȚII.....	13
2.1. DATE GENERALE.....	13
2.2. INFRASTRUCTURA DE UTILITĂȚI PUBLICE.....	17
2.2.1. Alimentarea cu energie electrică, iluminat stradal.....	17
2.2.2. Alimentarea cu apă.....	17
2.2.3. Canalizare.....	17
2.2.4. Alimentarea cu gaze naturale.....	18
2.2.5. Alimentarea cu căldură.....	18
2.2.6. Telecomunicații.....	18
2.2.7. Rețeaua de drumuri.....	18
2.2.8. Fondul locativ.....	19
2.3. CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ	21
2.4. ECONOMIA LOCALĂ	25
TABELUL 5. AGENȚI ECONOMICI MARI DIN C. MOLOVATA, R-NUL DUBĂSARI	25
2.5. EDIFICII SOCIALE	28
2.5.1. Educație.....	28
2.5.2. Sănătate, asistență socială.....	29
2.6. MEDIUL AMBIANT	36
3. PROCESUL DE ELABORARE A PLANULUI STRATEGIC DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ A SATULUI MOLOVATA, R-NUL DUBĂSARI.....	40
3.1. ÎNȚIȘAREA PROCESULUI DE PLANIFICARE STRATEGICĂ	40
3.2. ÎNFIȘȘAREA ECHIPEI DE PLANIFICARE.....	41
4. STABILIREA OBIECTIVELOR PLANULUI STRATEGIC.....	47
OBIECTIV STRATEGIC 2. ASIGURAREA CONDIȚIILOR PENTRU CREAREA UNOR ACTIVITĂȚI ECONOMICE RENTABILE, SPORIND NUMĂRUL LOCURILOR DE MUNCĂ.....	48
OBIECTIV STRATEGIC 3. MODERNIZAREA ȘI EFICIENTIZAREA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE, OPTIMIZAREA SISTEMULUI DE SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ ÎN SATUL MOLOVATA, R-NUL DUBĂSARI	49
OBIECTIV STRATEGIC 4. REABILITAREA, MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII CULTURALE ȘI DE AGREMENT, PUNEREA ÎN VALOARE A PATRIMONIULUI CULTURAL AL LOCALITĂȚII.....	50
OBIECTIV STRATEGIC 5. PROTECȚIA MEDIULUI AMBIANT, INFORMAREA ȘI IMPLICAREA POPULAȚIEI ÎN VEDEREA UTILIZĂRII RAȚIONALE A RESURSELOR NATURALE	51
OBIECTIV STRATEGIC 6. IMPLEMENTAREA ÎN ACTIVITATEA APL A UNUI SISTEM INSTITUȚIONAL MODERN ȘI TRANSPARENT, IMPLICAREA CIVICĂ ÎN DEZVOLTAREA SATULUI ȘI ÎN PROCESUL DECIZIONAL.....	52

5. REALIZAREA PLANULUI STRATEGIC	53
5.1. ETAPE DE IMPLEMENTARE.....	53
5.2. RISCURI ȘI IMPEDIMENTE ÎN PROCESUL DE IMPLEMENTARE, METODE DE PREÎNȚAMPINARE.....	54
6. MONITORIZAREA PLANULUI STRATEGIC	56
6.1. CADRUL INSTITUȚIONAL DE MONITORIZARE.....	56
6.2. RAPORTAREA ȘI INDICATORII DE MONITORIZARE	57
7. PLANUL DE ACȚIUNI, TERMENI ȘI RĂSPUNZĂTORI	64
CONSIDERAȚII GENERALE.....	64
OBIECTIV STRATEGIC 1. IMPLEMENTAREA, DEZVOLTAREA ȘI EFICIENTIZAREA INFRASTRUCTURII PUBLICE LOCALE...	65
OBIECTIV STRATEGIC 2. ASIGURAREA CONDIȚIILOR PENTRU CREAREA UNOR ACTIVITĂȚI ECONOMICE RENTABILE, SPORIND TOTODATĂ NUMĂRUL LOCURILOR DE MUNCĂ ÎN LOCALITATE	67
OBIECTIV STRATEGIC 3. MODERNIZAREA, DEZVOLTAREA ȘI EFICIENTIZAREA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE, OPTIMIZAREA SISTEMULUI DE SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ ÎN SATUL MOLOVATA, R-NUL DUBĂSARI	69
OBIECTIV STRATEGIC 4. REABILITAREA, MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII CULTURALE ȘI DE AGREMENT, PUNEREA ÎN VALOARE A PATRIMONIULUI CULTURAL AL LOCALITĂȚII.....	72
OBIECTIV STRATEGIC 5. PROTECȚIA MEDIULUI AMBIANT, INFORMAREA ȘI IMPLICAREA POPULAȚIEI ÎN VEDEREA UTILIZĂRII RAȚIONALE A RESURSELOR NATURALE	74
OBIECTIV STRATEGIC 6. IMPLEMENTAREA ÎN ACTIVITATEA APL A UNUI SISTEM INSTITUȚIONAL MODERN ȘI TRANSPARENT, IMPLICAREA CIVICĂ ÎN DEZVOLTAREA SATULUI ȘI ÎN PROCESUL DECIZIONAL.....	76

Lista tabelelor

Tabelul 1. Obiective strategice.....	125
Tabelul 2. Structura suprafețelor administrative a Satului Molovata, r-nul Dubăsari.....	14
Tabelul 3. Lista ONG-urilor din Satul Molovata, r-nul Dubăsari.....	20
Tabelul 4. Proiecte implementate în s. Molovata, r-nul Dubăsari în anii 2009-2020.....	20
Tabelul 5. Agenți Economici din s. Molovata, r-nul Dubăsari.....	21
Tabelul 6. Lista întreprinzătorilor ce activează pe teritoriul Satului Molovata, r-nul Dubăsari.....	22
Tabelul 7. Activități economice nelicentiate.....	22
Tabelul 8. Efectivul animalelor și păsărilor în gospodăriile populației.....	23
Tabelul 9. Componența echipei de planificare.....	38

ABREVIERI

APL	Administrația Publică Locală
ADR	Agencia de Dezvoltare Regională
AEI	Asociația de Economii și Împrumut
AEE	Agencia pentru Eficiență Energetică din RM
BS	Bugetul de Stat
BL	Bugetul Local
BR	Buget Raional
CIPS	Comisia pentru Implementarea Planului Strategic
CMF	Centrul Medicilor de Familie
CS	Centrul de Sănătate
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
IDEP	Institutul de Dezvoltare și Expertiză a Proiectelor
ICAS	Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice
EP	Echipe de planificare
GJ	Gospodărie Țărăneasă
FEN	Fondul Ecologic Național
FEE	Fondul pentru Eficiență Energetică din Moldova
FISM	Fondul de Investiții Sociale din Moldova
FMF	Federația Moldovenească de Fotbal
FNDR	Fondul Național pentru Dezvoltare Regională
FRN	Fondul Rutier Național
MEC	Ministerul Economiei și Comerțului din Republica Moldova
MECC	Ministerul Educației Culturii și Cercetării
ONG	Organizații non-guvernamentale
OMF	Oficiul Medicilor de Familie
PPP	Parteneriat Public Privat
RDC	Regiunea de Dezvoltare Centru
RM	Republica Moldova
SRL	Societate cu Răspundere Limitată
SA	Societate pe Acțiuni
SCT	Succes Consulting
UE	Uniunea Europeană

INTRODUCERE

„Un sistem de administrare este funcțional atunci când dezvoltarea socio-economică locală înregistrează reușite și se asigură libertatea și bunăstarea populației.”

Pentru a avea certitudinea că politicile și programele existente corespund necesităților de dezvoltare a Satului Molovata, r-nul Dubăsari, în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile și pentru accesarea fondurilor externe s-a impus elaborarea Planului Strategic de dezvoltare socio-economică a Satului Molovata, R-nul Dubăsari pentru perioada 2024-2029.

Planul Strategic de dezvoltare socio-economică a Satului Molovata, r-nul Dubăsari (în continuare Plan Strategic) pentru perioada 2024-2029, cuprinde un orizont de planificare de 5 ani și este realizat cu suportul Institutului de Dezvoltare și Expertiză a Proiectelor (IDEP). Planul Strategic urmărește o dezvoltare durabilă prin valorificarea potențialului local și se înscrie în cadrul normativ existent la nivel local și municipal.

Scopul Planului strategic – îmbunătățirea condițiilor social-economice de trai a populației Satului Molovata, r-nul Dubăsari, realizarea balanței aspectelor economice, sociale, ecologice și culturale în dezvoltarea Satului Molovata, r-nul Dubăsari, ca bază a ridicării calității vieții și asigurării dezvoltării ascendente durabile a comunității pentru o perioadă îndelungată.

Realizarea acestor obiective va aduce la:

1. Reducerea decalajului între oraș și sat, referitor la nivelul de asigurare cu obiecte de infrastructură, crearea condițiilor pentru ridicarea caracterului prestigios de domiciliere în mediul rural și contribuire la soluționarea problemelor de stat în domeniul politicii de migrație.
2. Stoparea exodului și reîntoarcerea forței de muncă calificate prin lărgirea pieței de muncă în sat și crearea condițiilor pentru diversificarea economiei rurale, crearea parcurilor industriale și agroindustriale, care pot să asigure populației rurale un nivel mai înalt de consum și participare la procesul investițional pe contul veniturilor proprii.
4. Asigurarea accesibilității și acordarea asistenței medicale la un standard calitativ nou, promovarea modului sănătos de viață.
5. Crearea condițiilor pentru dezvoltarea armonioasă a tineretului, familiei și copilului.
7. Valorificarea potențialului turistic rural.
8. Managementul efectiv al resurselor naturale și al deșeurilor.

Elaborarea și implementarea unui plan strategic de dezvoltare socio-economică a localității este condiționat de mai mulți factori. Republica Moldova riscă să între într-o fază de instabilitate și stagnare economică dacă nu vor fi întreprinse acțiuni ce ar ridica standardele de dezvoltare umană. Pentru stoparea fenomenului de migrație a forței de muncă și ridicarea standardelor de dezvoltare umană în mediul rural, se propune spre realizare proiecte conceptuale bazate pe viziuni noi despre dezvoltarea satului, în contextul viitoarei aderări la Uniunea Europeană.

Prezentul document este realizat la solicitarea reprezentanților administrației locale din Satul Molovata, r-nul Dubăsari și reflectă atitudinea Echipei de Planificare, a locuitorilor Satului și a APL cu privire la prioritatea de dezvoltare a Satului pe următorii 5 ani. Astfel, în ceea ce privește cercetarea calitativă, operatorii au utilizat interviuri în profunzime, iar cercetarea cantitativă a fost realizată prin utilizarea anchetelor. Instrumentul de colectare a datelor este chestionarul aplicat cetățenilor satului

Molovata, r-nul Dubăsari. În timpul elaborării planului strategic al comunității s-a pornit de la necesitățile locale, care au fost împărțite pe domenii de interes cu scopul delimitării domeniilor de cuprindere a strategiei care mai apoi să fie integrate în strategiile de dezvoltare a Raionului Dubăsari.

Strategia este un instrument de planificare a obiectivelor care reflectă nevoile actuale ale comunității și atingerea acestora în viitor.

Planul Strategic de dezvoltare socio-economică a Satului Molovata, r-nul Dubăsari reprezintă instrumentul de lucru al administrației publice locale și este agreeat de întreaga comunitate locală. Prin acest mijloc se vor evita abaterile datorate urgențelor, avantajelor și dezavantajelor ce pot interveni în anumite momente. În aceste condiții, toți factorii interesați de progresul economico-social al Satului vor beneficia de acest ghid de prezentare a tuturor obiectivelor de dezvoltare, prin care se indică atât direcțiile de dezvoltare specifice, cât și acțiunile punctuale ce se vor constitui ca viitoare proiecte ale administrației publice locale.

Utilizarea instrumentelor de consultare a comunității locale a determinat adaptarea tuturor propunerilor de acțiuni pentru ca într-un final planul strategic de dezvoltare socio-economică să fie în consens cu aspirațiile locuitorilor Satului Molovata, r-nul Dubăsari. Importanța acestui aspect este dată atât de certitudinea implicării viitoare a comunității în implementarea planului strategic de dezvoltare locală, cât și de posibilitatea asumării depline și conștiente a acestora.

Metodologic, prezentul plan strategic are la bază și se fundamentează pe următoarele instrumente și proceduri de lucru:

- *analiza de conținut*
- *analiza de date statistice din surse organizate și realizate de EP*
- *interviuri în profunzime cu factori decizionali și de opinie din structura domeniilor cheie analizate*
- *analiza SWOT.*

În baza rezultatelor obținute și prin analiza tendințelor de dezvoltare au fost elaborate recomandările pentru dezvoltare socio-economică a Satului Molovata, r-nul Dubăsari pentru următorii 5 ani: obiective - programe - acțiuni/proiecte.

Pentru a putea participa la realizarea obiectivelor cuprinse în Planul Strategic de dezvoltare socio-economică, Primăria Satului Molovata, r-nul Dubăsari își va desfășura activitatea în următoarele direcții:

- *dezvoltarea mediului economic și competitiv, beneficiind de o infrastructură modernă*
- *modernizarea, dezvoltarea și eficientizarea sistemului de educație, medical, cultural, protecție socială în Satul Molovata, r-nul Dubăsari.*
- *sat curat, cu un Management rațional al resurselor naturale disponibile*
- *promovarea și implementarea în activitatea APL a principiilor bunei guvernări și implicarea publicului în procesul de luare a deciziilor*

Condiții de implementare a planului strategic:

- *acordul și susținerea planului de către cetățenii Satului*
- *susținerea din partea sectorului privat a direcțiilor strategice de dezvoltare a Satului*
- *informarea permanentă a cetățenilor privind progresul implementării planului.*

Responsabili de implementarea planului de acțiuni de dezvoltare strategică este Primăria și Consiliul Satului Molovata, r-nul Dubăsari, precum și instituțiile administrative locale de profil (educație, sănătate, etc.). Planul de acțiune - ca instrument de planificare și implementare - conține un set de politici sectoriale pe domenii de activitate ce se aplică într-un termen determinat în scopul realizării obiectivelor generale fixate în planul strategic de dezvoltare socio-economică a localității. Periodic, Planul de acțiune necesită a fi revizuit ținându-se cont de evoluția macroeconomică la nivel național, starea economiei la nivel municipal și local, precum și de opiniile comunității locale cu privire la implementarea lui.

Planul strategic este corelat cu cele mai importante documente strategice naționale, sectoriale și regionale:

- Strategia Națională de Dezvoltare Moldova 2030;
- Strategia Națională de Dezvoltare Regională;
- Strategia Sectorială de Dezvoltare „Educația - 2025”;
- Strategia de Dezvoltare a Sistemului de Sănătate;
- Strategia de Alimentare cu Apă și Sanitație a Republicii Moldova;
- Strategia de Gestionare a Deșeurilor în Republica Moldova, pentru anii 2013 - 2027;
- Strategia de dezvoltare a turismului "Turism 2025”;
- Programul regional sectorial în domeniul alimentării cu apă și canalizare din Regiunea de dezvoltare Centru;
- Programul regional sectorial în domeniul Managementului deșeurilor solide din Regiunea de dezvoltare centru;
- Programul regional sectorial în domeniul drumurilor regionale și locale din Regiunea de dezvoltare Centru;
- Strategia de Dezvoltare SocioEconomică a Raionului Dubăsari pentru anii 2021-2023

1. CADRUL GENERAL AL PLANULUI STRATEGIC

1.1. Viziunea

„CREȘTEREA BUNĂSTĂRII POPULAȚIEI ÎN BAZA DEZVOLTĂRII STABILE A ECONOMIEI LOCALE, STIMULĂRII INIȚIATIVEI PRIVATE, SUSȚINERII MICULUI BUSINESS, PRIN PROMOVAREA LA TOATE NUVELELE A UNUI MANAGEMENT PERFORMANT, UTILIZAREA EFICIENTĂ A RESURSELOR LOCALE, INIȚIEREA, MENȚINEREA ȘI MULTIPLICAREA AVANTAJELOR CONCURRENTIALE ÎN TOATE ACTIVITĂȚILE”.

Viziunea strategiei de dezvoltare a Satului Molovata, r-nul Dubăsari reprezintă sinteza misiunii, valorilor, obiectivelor strategice, specifice și a acțiunilor necesare pentru implementare în următorii cinci ani.

Rezultatul final al eforturilor comunității trebuie să se concretizeze în dezvoltarea unui mediu atractiv de afaceri, buna utilizare și gestionare a resurselor, protecția mediului și dezvoltarea durabilă. În plan social crearea condițiilor pentru dezvoltare eficientă a infrastructurii, adaptată cerințelor populației, sprijinirea categoriilor sociale defavorizate.

Administrația publică locală trebuie să asigure transparența, consultarea și colaborarea cu antreprenoriatul, societatea civilă.

1.2. Misiunea

Pentru realizarea Viziunii strategice a Satului Molovata, r-nul Dubăsari, misiunea comunității și a autorităților publice locale este:

“DEZVOLTAREA DURABILĂ A SATULUI MOLOVATA, R-NUL DUBĂSARI, ÎN SCOPUL CREȘTERII CALITĂȚII VIEȚII PRIN CREAREA UNUI MEDIU ECONOMIC ȘI SOCIAL PROSPER, SĂNĂTOS ȘI PARTICIPATIV, CAPABIL SĂ ASIGURE BUNĂSTAREA CETĂȚENILOR.”

1.3. Valorile Planului Strategic

Realizarea viziunii și misiunii va fi asigurată de acceptarea de către fiecare cetățean al Satului a unui sistem de valori care vor deveni norme de conduită și atitudine general acceptate în următorii cinci ani. Acest sistem este compus din următoarele valori:

Profesionalism. Această valoare se va manifesta prin competență, rapiditate și calitate în soluționarea problemelor stringente ale comunității.

Responsabilitate. Este valoarea care va asigura dezvoltarea în toate domeniile, care va fi asigurată prin asumarea de către responsabilii de implementare a obligațiilor de a efectua acțiunile până la sfârșit cu asumarea răspunderii pentru consecințe.

Transparență. Activitatea în privința implementării strategiei de dezvoltare se va desfășura fiind permanent îndreptată spre maximizarea căilor și posibilităților de informare reciprocă a factorilor de decizie și a cetățenilor pentru asigurarea clarității și înțelegerii procesului în derulare.

Activism. Această valoare este cheia succesului misiunii și trebuie să se manifeste prin simțul răspunderii în îndeplinirea obligațiilor asumate și prin perseverența la toate etapele realizării planului de acțiune.

Competență. Această valoare se va manifesta prin implicarea în rezolvarea problemelor Satului a unor persoane care dispun de cunoștințele și abilitățile necesare, investiți cu exercitarea acestor atribuții și responsabili pentru acțiunile lor.

Cooperare. Strategia de dezvoltare va fi implementată doar lucrând împreună și în interes reciproc încercând să diminuăm divergențele la maxim.

Consultare. Orice acțiune cu impact asupra unei mari părți a Satului va fi discutată cu întreaga comunitate și implementată cu acordul majorității.

Respect reciproc. Atitudine de stimă reciprocă atât în relațiile de serviciu, oficiale, cât și cele cotidiene.

Toleranță. Capacitatea de a te abține în situații critice, în interesul cauzei, a majorității.

Patriotism (local, național). Sentiment de dragoste și devotament față de patrie și de popor, față de locul de baștină, precum și promovarea tradițiilor și valorilor în timp și spațiu.

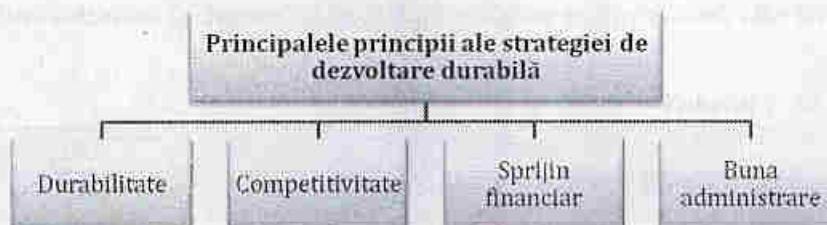
Meritocrație. Capacitatea de autoanaliză a activității ce se manifestă prin promovarea factorilor de decizie, în funcție de competență, profesionalism și omenie.

Onestitate. Toate părțile implicate în procesul implementării planului strategic vor da dovadă de onestitate pentru a realiza o conlucrare sinceră în vederea realizării cu succes a Planului Strategic.

1.4. Obiectivele Planului Strategic

În cazul strategiilor pe termen lung trebuie să se ia în considerare cu foarte mare atenție viitoarele rezultate. Trebuie luat în calcul și faptul că rezultatul real nu poate fi prevăzut deoarece situațiile neprevăzute pot și ele să exercite o influență importantă asupra lor.

Obiectivele de dezvoltare ale Satului Molovata se pot realiza numai în condițiile unei strategii care să stabilească cu claritate alternativele de dezvoltare a localității, în funcție de aceasta, să se stabilească și structura cursurilor de calificare.

Durabilitate. Condiții mai bune de trai pentru toți locuitorii Satului dar în special pentru persoanele defavorizate, precum și un minim de condiții necesare pentru un trai decent, sănătatea și bunăstarea tuturor;

Competitivitate. Permite dezvoltarea economiei proprii în context regional, național și chiar internațional, promovarea unui sector privat productiv și competitiv;

Sprijin financiar. Să poată facilita accesul la o varietate de surse financiare pentru a satisface nevoile de investiții și dezvoltare;

O buna administrare. Reacția eficientă și efectivă la problemele comunității prin responsabilizarea autorităților locale și parteneriatul cu societatea civilă.

Obiectivele strategice constituie produsul final rezultat din contopirea celor trei factori ai procesului de planificare strategică pe termen lung la nivel local: Economia, Societatea, Mediul. Pentru realizarea viziunii strategice activitățile tuturor factorilor implicați în procesul de dezvoltare locală vor fi orientate spre atingerea a 6 obiective strategice:

- I. Implementare, dezvoltarea și eficientizarea infrastructurii de utilități publice de calitate;
- II. Asigurarea condițiilor pentru crearea unor activități economice rentabile, sporind totodată numărul locurilor de muncă în localitate;
- III. Modernizarea, dezvoltarea și eficientizarea sistemului de educație, optimizarea sistemului de sănătate și protecție socială a Satului Molovata, r-nul Dubăsari;
- IV. Reabilitarea, modernizarea infrastructurii culturale și de agrement, punerea în valoare a patrimoniului cultural al localității;
- V. Protecția mediului ambiant, informarea și implicarea populației în vederea utilizării raționale a resurselor naturale;
- VI. Implementarea în activitatea APL a unui sistem instituțional modern, transparent și implicarea localnicilor în procesul de luare a deciziilor;

Obiectivele de dezvoltare ale Satului Molovata, r-nul Dubăsari se pot realiza numai în condițiile unei strategii care să stabilească cu claritate alternativele de dezvoltare ale Satului, în funcție de aceasta, să se stabilească și structura cursurilor de calificare a funcționarilor din APL.

Realizarea obiectivelor de dezvoltare socio-economică durabilă va lua în considerare următoarele criterii:

- coeziunea și solidaritatea cetățenilor
- puterea Satului
- dezvoltarea durabilă
- obiective de calitate globale locale – integrare

Pentru fiecare dintre acestea în domeniile de acțiune stabilite se formulează câte un obiectiv strategic (proces), astfel:

Tabelul 1. Obiective strategice

Criterii / Planuri	<u>Social</u>	<u>Economic</u>	<u>Urbanism</u>	<u>Mediul înconjurător</u>	<u>Infrastructura</u>
	Plan social	Plan economic	Plan Urbanism	Plan de mediu	Plan infrastructura
Coeziunea / solidaritatea Cetățenilor	Creșterea coeziunii sociale a cetățenilor Acces la informație	Creșterea numărului de locuri de muncă	Politici ale teritoriului în favoarea cetățenilor	Creșterea coeziunii ecologice a cetățenilor	Asigurarea satisfacerii nevoilor de confort și civilizație
Puterea localității	Creșterea puterii sociale a Satului	Creșterea puterii economice a Satului	Valoare ridicată a Satului	Echilibru între activități antropice și poluare	Nivel ridicat de civilizație
Dezvoltarea Durabila	Minime probleme sociale	Minime probleme economice	Valorificarea teritoriului ca resursă	Minime probleme de mediu	Optimizarea raportului nevoi / resurse
Obiective CADRU-CALITATIV	Aliniere la standarde sociale europene	Aliniere la standarde economice europene	Aliniere la standarde europene de urbanism	Aliniere la principii, standarde de mediu europene	Aliniere la standarde europene de civilizație

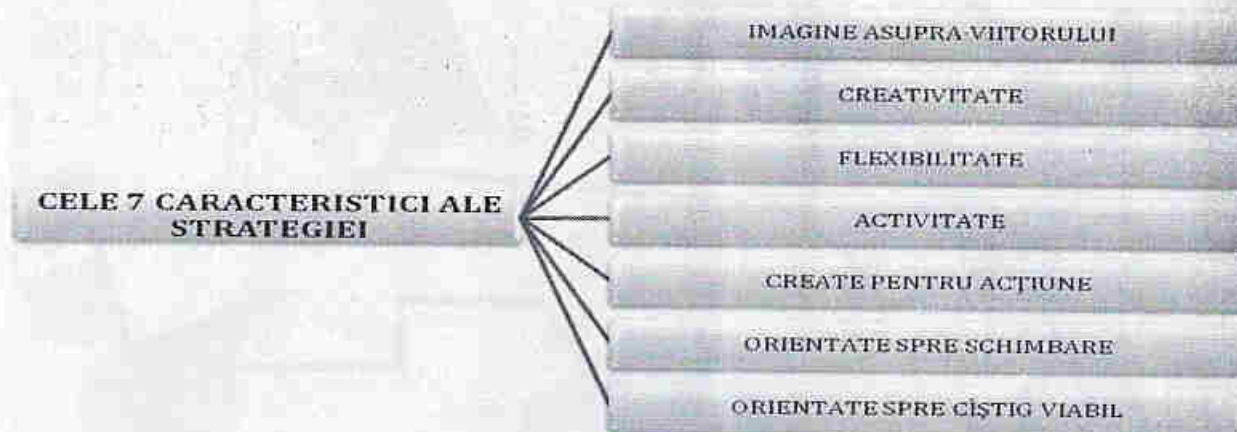
Capacitatea strategiei și a planurilor de acțiune de a răspunde nevoilor actuale, utilizând eficient resursele existente și adaptându-se viziunii generațiilor tinere reprezintă, de asemenea, un criteriu fundamental de realizare a obiectivelor majore descrise în acest capitol.

Pentru fiecare domeniu planificarea strategică se face pe 3 niveluri:

- nivel strategic - pe termen lung
- nivel tactic - pe termen mediu
- nivel de proiecte - pe termen scurt, eșalonat

În acest fel se acoperă complet aria de dezvoltare strategică a Satului Molovata pentru perioada 2024 – 2029.

Strategia de dezvoltare durabilă are cel puțin șapte trăsături caracteristice care se recomandă managerilor locali responsabili de acest domeniu.

Principalele obiective ale dezvoltării durabile ale Satului Molovata constau în:

- dezvoltarea infrastructurii de bază a localității;
- protecția mediului;
- întărirea coeziunii sociale și reducerea sărăciei;
- regenerare rurală.

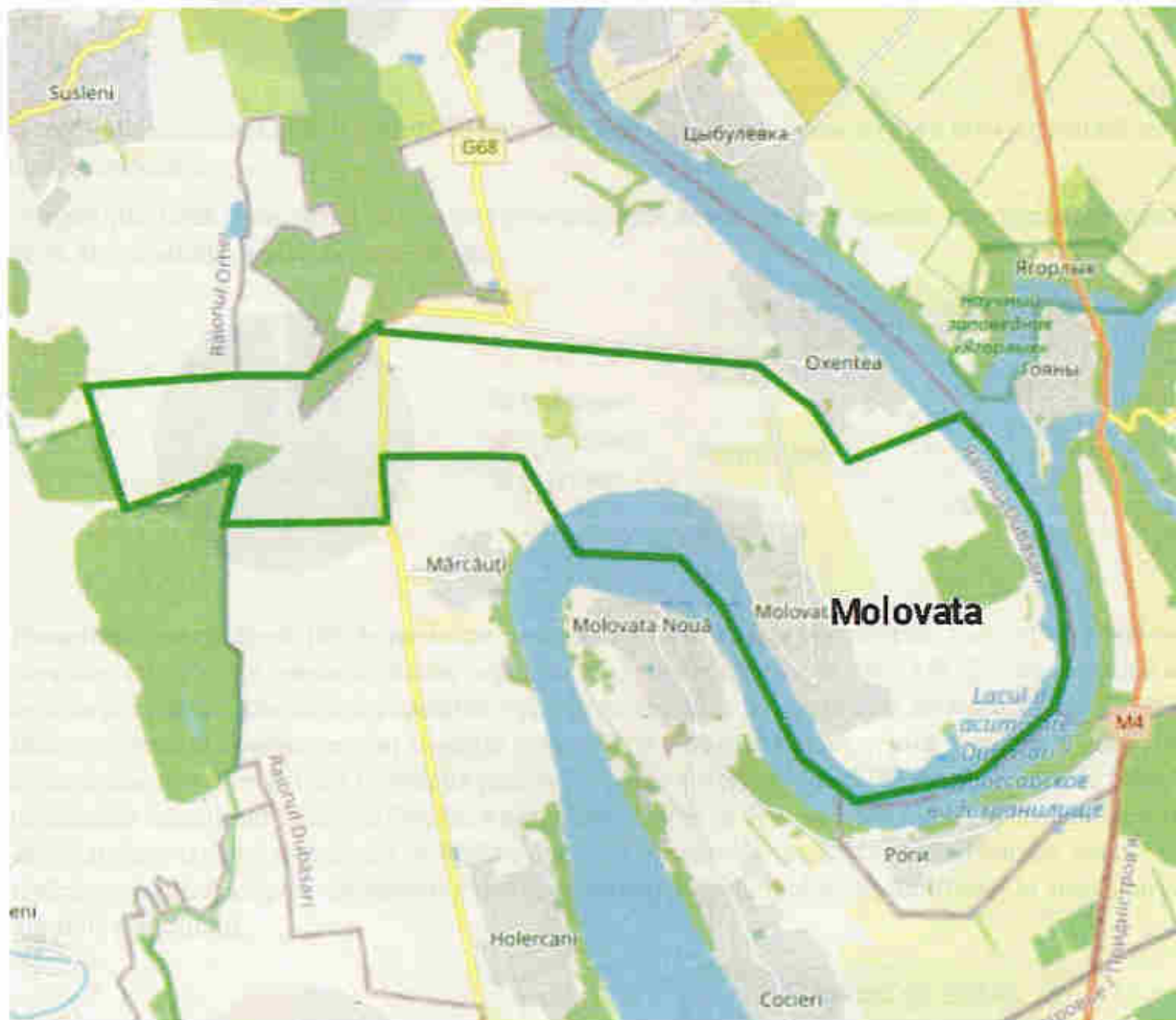
Redactarea strategiei pornește de la următoarele premise:

- îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației Satului;
- ridicarea standardului calitativ al aspectului Satului, al construcțiilor, serviciilor și al imaginii în general;
- oferirea de oportunități pentru intervenția sectorului privat în proiectele Satului, fie sub forma investițiilor directe în proiecte izolate, fie sub forma parteneriatelor sau consultărilor permanente între parteneri;
- adaptarea la inevitabilele schimbări care au loc în sat.

2. PROFILUL SOCIO-ECONOMIC AL LOCALITĂȚII

2.1. Date generale

Satul Molovata este o localitate în Raionul Dubăsari situată la latitudinea 47.3488 grade, longitudinea 29.1144 grade și altitudinea de 80 metri față de nivelul mării. Teritoriul satului este de 35.00 km². Distanța directă pînă în or. Dubăsari este de 21 km. Distanța directă pînă în or. Chișinău este de 43 km. Într-o rază de pînă la 8 km se învecinează cu satele Molovata Nouă, Oxentea, Mărcăuți, Cocieri, Holercani, Corjova din raionul Dubăsari și satele Roghi, Goian, Iagorlic, Țibuleuca, Harmatca și Doibani din municipiul Tiraspol.

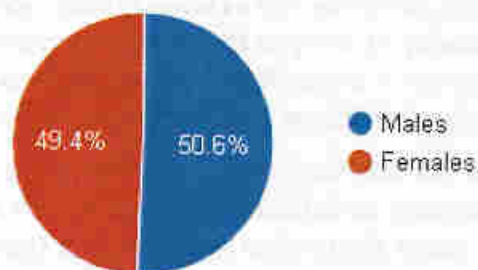

Harta s.Molovata

Activitatea de bază a sătenilor este agricultura. Pe teritoriul satului se află o asociație de economii și împrumuturi, OMF, Grădinița de copii, Gimnaziul Ștefan cel Mare, casa de cultură, bibliotecă publică, magazine, stadion, ș.a.

Sătenii sunt vorbitori de limba română, majoritatea fiind ortodocși.

Populația. Conform recensământului din anul 2014 populația la nivelul satului Molovata este de 2556 locuitori, dintre care (1294) 50,6% - bărbați și (1262) 49,4% - femei, în scădere cu 1,4 % de la ultimul recensământ.

Gender (C 2014)	
Males	1,294
Females	1,262

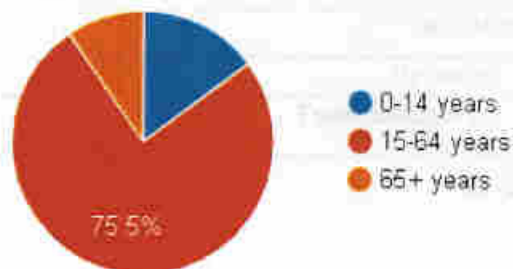
În satul Molovata sunt înregistrate 1050 gospodării casnice, iar mărimea medie a unei gospodării este de 2,48 persoane.

Compoziția etnică a populației satului este predominantă de moldoveni/ români, care constituie peste 98 % din populație, urmați de ruși – 0,3%.

Ethnic Group (C 2014)	
Moldovans	2,516
Romanians	27
Russians	7

Potențialul uman. Circa 186 de persoane sunt plecate în străinătate mai mult de 1 an și încă peste 68 persoane sunt plecate temporar. Astfel, populația absentă din sat este de circa 7 % din numărul total al locuitorilor Satului. Din totalul populației 1930 persoane sunt în vârstă aptă de muncă (cca. 75,5%). Dintre acestea 271 persoane sunt angajate la muncă pe teritoriul satului, și încă peste 65 în afară, iar 56 persoane sunt înregistrate la Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă. Pe lângă locurile de muncă disponibile localnicilor în cadrul Satului, o parte a populației se deplasează la munci în or. Dubăsari. În concluzie constatăm o rată destul de înaltă a angajării persoanelor active în câmpul muncii, ceea ce se răsfrânge pozitiv asupra veniturilor populației Satului per ansamblu și contribuie la dezvoltarea durabilă a localității.

Age Groups (C 2014)	
0-14 years	378
15-64 years	1,930
65+ years	248

Conform datelor statistice copiii de vârstă 0-14 ani constituie 14,8% (378) din numărul total al populației, iar populația în etate (peste 65 de ani) – 9,7 % (248 persoane).

În sat sunt 1266 familii, dintre care 28 au fost înregistrate în ultimul an.

Tendința la capitolul demografic în Satul Molovata, r-nul Dubăsari este preponderent pozitivă. Astfel, în ultimul an au fost înregistrați 36 de nou-născuți și 38 de decese.

Repere istorice. Satul Molovata a fost menționat documentar în anul 1754. Se spune că demult, foarte demult pe când râul Nistru era cît un pîrîu doi pescari pescuiau unul pe o parte a râului și altul pe altă parte. Atunci cînd cel din dreapta Nistrului a întrebat Cum merge pescuitul cel din stînga a răspuns Molovata. De atunci localitatea a fost numită Molovata și locuitorii molovițeni.

O altă versie a legendei spune că în cotul Nistrului se pescuia mai bine și din satele de alături Cocieri Corjevo Rohi veneau aici la pescuit. Cînd se întîlneau pe drum se întrebau unii pe alții Cum merge pescuitul și odată unul a răspuns molovata de atunci la locul acela se spunea Molovata.

Suprafața administrativă, fondul funciar. Suprafața totală a teritoriului Satului Molovata, r-nul Dubăsari, constituie cca. 3455,35ha, dintre care suprafața terenurilor cu destinație agricolă constituie circa 65,7%, din total (cca. 2344,53ha), dintre care 1987,86ha sunt terenuri arabile, și 185,23ha sunt ocupate de plantații multianuale (23,5ha de livezi și 150 ha de vii).

Suprafața destinată industriei și transportului ocupă o parte destul de restrînsă comparativ cu alte localități din zonă. Nemijlocit terenul localității se întinde pe o suprafață de cca. 223,8 ha (7,1%). (detalii în tabelul de mai jos).

Tabelul 2. Structura suprafețelor administrative a Satului Molovata, r-nul Dubăsari

Nº	Denumirea terenurilor	La 01.01.2023 (ha)
I.	Teren cu destinație agricolă, inclusiv	2344,53
	<i>Teren arabil</i>	<i>1987,86</i>
	<i>Plantații multianuale</i>	<i>185,23</i>
	<i>Pășuni</i>	<i>171,44</i>
II.	Teren al localității	223,80
III.	Teren destinat industriei și transportului	
IV.	Terenul fondului silvic, inclusiv	148,93
V.	Terenul fondului apelor, inclusiv	732,04
VI.	Terenul fondului de rezervă	140,30
	<i>Dezvoltarea socială (5%)</i>	
	<i>Uz comun (inclusiv pășuni)</i>	
	Total terenuri	3455,35

Sursa: Primăria Satului Molovata, r-nul Dubăsari

Structura fondului funciar al Satului Molovata permite practicarea intensă a cultivării cerealelor, rapiței, florii soarelui și a plantațiilor pomicole.

Cotă funciară per persoană în sat este de 1,58 ha.

Infrastructură. Satul Molovata este traversat de drumurile regionale G68 (R20 - Orhei - Susleni - Ustia - Criuleni) și drumul local L428 (drum de acces spre s. Molovata), care conectează satul cu satele vecine și centrul raional. În general infrastructura rutieră este destul de favorabilă, și poate deschide premise de dezvoltare economică a Satului, în deosebi prin dezvoltarea activităților turistice ș.a.

Satul dispune de rețele de apeduct și este gazivicat.

Drumurile locale centrale sunt asfaltate.

Cadru natural. Relieful satului este lin, predominant de altitudini joase (20 - 100 m), altitudinea medie este de 46 metri față de nivelul mării, cu o bonitate a solurilor (68p%) de nivel mediu național. Satul este localizat pe malul râului Nistru, care formează o faleză înaltă și abruptă..

Pe teritoriul satului există terenuri ocupate de râpe - 7,64ha, 3,91ha de terenuri afectate de alunecări de teren, și 7ha puternic erodate. Relieful satului este prielnic pentru cultivarea porumbului, soei, rapiței și a culturilor cerealiere.

Resursele acvatice sunt prezentate de bazinul hidrografic a r.Nistru. Importante surse acvatice sunt izvoarele și fântânile alimentate de apele subterane și iazul cu o suprafață de 0,39 ha.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

2.2. Infrastructura de utilități publice

2.2.1. Alimentarea cu energie electrică, iluminat stradal

Pe raza Satului Molovata, r-nul Dubăsari există rețea de linii electrice aeriene de tensiune medie și joasă. Satul este asigurat cu energie electrică de către întreprinderea Premier Energy. Starea liniilor de distribuție este bună. Rețelele electrice au fost renovate în ultimii ani. Au fost montate peste 11140 m de cablu tip СИП cu instalarea a 258 corpuri de iluminat LED. Proiectul este implementat de Primăria s. Molovata cu suportul financiar al Guvernului Republicii Moldova. În prezent se indentifică sursele financiare pentru extinderea și renovarea iluminatului stradal pe teritoriul întregii localități.

2.2.2. Alimentarea cu apă

În prezent în Satul Molovata este implementat un sistem centralizat de alimentare cu apă a caselor de locuit și a edificiilor social-administrative, cu o lungime de peste 11,8 km. La moment 569 din gospodăriile satului Molovata, sunt conectate la rețeaua centralizată de apeduct. Rețelele sunt în stare bună. Sistemul de pompare activează pe baza bateriilor solare. Apa livrată poate fi catalogată ca fiind potabilă, și este de calitate bună.

O sursă de aprovizionare cu apă potabilă o constituie 10 fântâni arteziene și 56 fântâni de tip mină, ale căror apă este utilizată de către localnici pentru necesitățile casnice de zi cu zi. Există un risc real și continuu ca în unele zone ale localității calitatea apei din fântâni să fie nesatisfăcătoare. În acest caz, este necesară efectuarea unei analize a calității apei, cu o marcarea ulterioară a fântânilor.

Satul nu dispune de sisteme de irigare. În această direcție urmează de demarat implementarea unor proiecte de irigație la scară mică pe unele sectoare de teren din perimetrul agricol, amplasate în imediata apropiere de lacurile din preajma satului. Construcția și reabilitarea sistemelor de irigare vor permite sporirea productivității terenurilor, cât și asigurarea unor produse agricole de calitate.

2.2.3. Canalizare

În Satul Molovata lipsește sistemul de canalizare, care ar asigura evacuarea apelor uzate din locuințe și obiectele economice și social-administrative.

Accesul cetățenilor la apă și canalizare reprezintă una dintre principalele priorități ale APL Molovata.

2.2.4. Alimentarea cu gaze naturale

Sistemul de alimentare cu gaze naturale din Satul Molovata este în fază de extindere. La moment sunt realizate lucrări de construcție și montaj a gazoductelor de presiune medie și joasă, cu o lungime totală de peste 27km, la care sunt conectate 620 gospodării casnice.

În pofida numeroaselor eforturi de asigurare a locuitorilor cu gaze naturale necesar uzului casnic, gospodării realizează prepararea hranei la aragazuri aprovizionate din butelii de gaz lichefiat /electrice, precum și la cuptoare/sobe cu lemne/cărbune.

2.2.5. Alimentarea cu căldură

În edificiile sociale și marea majoritate a gospodăriilor Satului Molovata, își asigură căldura în sezonul rece pe baza cazanelor autonome pe bază de gaz sau pe bază de biomasă, lemne și/sau cărbune, instalațiilor termice improvizate.

Există suficiente premise de a implementa în majoritatea edificiilor social-administrative cazane autonome pe bază de biomasă, care furnizează agent termic la un preț mult mai jos comparativ cu utilizarea gazului natural. Premisele respective sunt legate de existența în regiune a agenților economici producători de bricheți/peleți la prețuri rezonabile, precum și abundența în regiune a materiei prime pentru producerea biomasei.

În perspectivă ar fi benefică efectuarea unor serii de lucrări de termoizolare a edificiilor social-administrative, ceea ce ar permite conservarea agentului termic și reducerea cheltuielilor pentru resursele energetice. Astfel, de lucrări ar fi binevenite și pentru gospodăriile casnice.

Ca alternativă de economisire a resurselor financiare pentru resursele energetice este utilizarea energiei solare. Una dintre soluții ar fi utilizarea panourilor solare pentru apă caldă la instituțiile de învățământ din localitate.

2.2.6. Telecomunicații

În Satul Molovata telefonie fixă este asigurată de către operatorul național – SA Moldtelecom. De telefonie fixă beneficiază 1648 de gospodării casnice.

În raza satului Molovata, r-nul Dubăsari, acoperirea cu telefonie mobilă este bună. Localitatea se află în aria de acoperire a operatorilor de telefonie mobilă Orange, Moldcell și Unite. Locuitorii satului au acces la televiziunea prin cablu și Internet.

2.2.7. Rețeaua de drumuri

Satul Molovata este traversat de drumurile regionale G68 (R20 - Orhei - Susleni – Ustia - Criuleni) și drumul local L428 (drum de acces spre s. Molovata) , care conectează satul cu satele vecine și centrul raional. Deplasarea populației satului spre centrul raional și spre capitală este asigurată zilnic de 4 rute și de transportul de tranzit. Satul dispune de stații auto amenajate.

Rețeaua de drumuri a satului Molovata se extinde pe o lungime totală de cca. 24,5 km, dintre care 5 km sunt asfaltate. Drumurile din localitate sunt în stare satisfăcătoare, deși necesită reparații curente. O mare parte din drumuri au fost reparate. Pe o mare parte din drumurile centrale au fost reabilitate în ultimii ani și trotuarele. Este necesară și repararea și amenajarea a noi porțiuni de trotuare.

Pe teritoriul satului se află Portul la transversarea râului Nistru cu paromul, care asigură legătura cu satele din stânga Nistrului.

O infrastructură rutieră adecvată este imperativă pentru dezvoltarea economică a satului și pentru atragerea turiștilor în zonă.

Pentru următorii ani se propune construcția și renovarea unor noi transoane de drumuri, ce va contribui la crearea unor comunități durabile, sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri în regiune și crearea locurilor de muncă; îmbunătățirea infrastructurii de acces prin asigurarea unei infrastructuri de transport.

2.2.8. Fondul locativ

Populația s.Molovata număra 2,556 persoane, în scădere cu 1,4%. Actualmente, satul Molovata dispune de 1.266de locuințe individuale particulare. Fondul locativ al Satului se ridică la 45442,0 m². Densitatea populației este de 73,03 locuitori/km².

La moment în satul Molovata, r-nul Dubăsari, sunt înregistrate 1050 familii, iar pe parcursul ultimului an au fost înregistrate 13 căsătorii și 32 nou-născuți.

Analiza SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Instituții sociale funcționale • Existența rețelelor de electricitate funcționale în regim econom, precum și asigurarea cu agent termic a edificiilor social-culturale • Asigurarea cu iluminat stradal și intenția de a extinde sistemul pe teritoriul satului • Existența rețelelor de cablu TV și internet în localitate • Racordarea la rețeaua de apeduct • Existența rețelelor de distribuție a gazelor • Existența drumu republican G68, și local 428, care asigură conexiunea cu satele vecine • Rețea de drumuri locale reabilitate și modernizate/ restul fiind în curs de execuție	• Dezvoltarea insuficientă a infrastructurii sociale (aria de acoperire a apeductului, și lipsa canalizării ș.a) • Deversarea apelor reziduale menajere în locuri neamenajate, fapt ce duce la poluarea apelor (de suprafață și subterane) și solului • Starea precară a unor porțiuni de drum în unele regiuni din sat • Lipsa mijloacelor de transport adecvate și a căilor speciale de acces pentru persoanele cu handicap, în instituțiile social-cultural • Asigurarea ineficientă cu agent termic a unor edificii social-administrative
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Atragerea investițiilor externe • Existența unor programe cu finanțare nerambursabilă pentru reabilitarea termică • Renovarea drumurilor locale și amenajarea canalelor de scurgere a apelor pluviale • Extinderea rețelelor de utilități publice în tot satul • Ridicarea nivelului de trai al populației prin aducerea la un nou nivel a calității întregii infrastructuri sociale • Identificarea posibilităților de conectare a tuturor consumatorilor casnici la sistemul de apeduct și canalizare	• Cadrul legislativ instabil • Costuri ridicate pentru conformarea la standardele europene de calitate • Incapacitatea financiară a locuitorilor satului de a acoperi desinestătător costurile de racordare la rețelele de apeduct, gazificare ș.a.

2.3. Capacitatea instituțională

Primăria satului Molovata, r-nul Dubăsari împarte același sediu cu Casa de cultură. Starea tehnică a clădirii este foarte bună. Sediul este conectat la electricitate și telecomunicații, apeduct, canalizare (hazna proprie) și gazoduct. Încălzirea clădirii Primăriei este asigurată la moment prin intermediul agentului termic pe bază de gaz.

Molovata village town hall

Aparatul primăriei poate fi calificat drept competent cu o bogată experiență în domeniu. Din componența aparatul primăriei fac parte: primarul, secretarul consiliului local, inginerul cadastral, un contabil-șef și un contabil, percepător fiscal, asistent social și 2 lucrători sociali, polițist de sector. Toți specialiștii dispun de un stagiu de muncă de minim 1 an. Consiliul primăriei este alcătuit din 11 consilieri. Activitatea aparatului Primăriei este foarte bine concepută. Regulat se petrec ședințe de lucru ale aparatului Primăriei, unde se discută despre toate problemele Satului și se precaută soluțiile de a le rezolva.

Satul Molovata este deschisă către public, este prezentată activ în cadrul trusturilor media, posturilor de televiziune, radiou, presă, fapt ce sporește notorietatea comunității locale.

În condițiile actuale, când se necesită, în mod prioritar, atragerea surselor financiare externe pentru demararea proiectelor de importanță majoră pentru sat, funcționarii primăriei/consilierii urmează a fi instruiți în domeniul atragerii fondurilor externe/investițiilor, Managementului proiectelor. Primăria împreună cu consiliul local și agenții economici din teritoriu depun eforturi pentru a atrage mai multe investiții din exterior, prin colaborare strânsă cu Consiliul Raional.

Securitatea cetățenilor în cadrul satului este asigurată de șeful de sector al sectorului de poliție (Molovata) al inspectoratului de poliție Dubăsari. Sediul poliției locale se află în incinta Primăriei. Starea criminogenă în cadrul Satului Molovata este bună.

În satul Molovata este amplasat Oficiul Poștal. Starea oficiului este satisfăcătoare, și este dotat cu utilități sociale, precum electricitatea, telecomunicații, este conectat la apeduct. Încălzirea Oficiului Poștal este asigurată prin intermediul cazangeriei pe bază de gaze naturale.

Pe teritoriul satului Molovata este localizat Postul vamal Molovata, care este un post vamal intern de control, având drept scop verificarea unităților de transport care circulă pe bacul plutitor ce unește malurile râului Nistru. Postul vamal Molovata este un post micuț, în care își desfășoară activitatea 4 funcționari vamali. Își are sediul într-un vagon tipizat dotat cu toate condițiile necesare desfășurării activității.

Satul Molovata, r-nul Dubăsari nu dispune de surse media proprii. Populația Satului preponderent se informează de pe panourile informative instalate în incinta și în fața

primăriei, precum și în locuri special amenajate din perimetrul Satului. Cetățenii mai sunt informați prin intermediul presei republicane, TV, posturile de radio regionale și republicane, anunțuri și avize informative.

Satul Molovata are o pagină oficială, precum și pagini pe rețelele de socializare <https://www.facebook.com/Molovataprimaria>, care conține informații relevante activității Primăriei și vieții satului.

Sectorul asociativ: În satul Molovata nu există organizații obștești. Pe parcurs se va impune deschiderea unor noi organizații în așa domenii ca: mediu, salubritate, protecție socială și juridică, etc

Portofoliul de proiecte realizate: Pe parcursul anilor 2013 - 2023 în cadrul Satului Molovata, r-nul Dubăsari au fost demarate și finisate în termen mai multe proiecte.

Tabelul 4. Proiecte implementate în c. Molovata, r-nul Dubăsari în anii 2013-2023

№	Denumirea proiectului	Perioada implementării	Costul total, lei	Sursa de finanțare
1	Gimnaziul „Ștefan cel Mare„	2013-2014	3000000	FISM
2	Apeduct	2018	1600000	FISM
3	Casa de cultură	2016	4 mln. lei	PNUD
4	Apeduct	2016	724,6 mii lei	FEN
5	Iluminat strădal	2019	900 mii lei	Guvernul RM
6	Gazoduct, sistem de încălzire Casa de cultură	2018	900 mii lei	Guvernul RM
7	Panouri solare Casa de cultură	2022	700 mii lei	PNUD
8	Terenuri de joacă (2)	2023	237 mii lei 314+36	Primăria Fond Reintegrare
9	Rețea fibră optică alternativă	2018		Investiții private
10	Rețea fibră optică Moldtelecom	2023		Investiții private
11	Rețele electrice modernizate (3)	2018-2023		Investiții private

Analiza SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Aparatul primăriei este calificat, cu o bogată experiență în domeniu • Activitatea aparatului Primăriei este bine concepută și organizată, • APL dispune de calculatoare conectate la Internet • Satul are o pagină proprie • Membrii APL dețin abilități și experiență în domeniul dezvoltării proiectelor • Adunările cu localnicii sunt petrecute frecvent, în funcție de necesitate • În viziunea sătenilor, dinamica din ultimii 10 ani este pozitivă în soluționarea problemelor cu care se confruntă localitatea • Localnicii sunt gata să se implice în suportul administrației publice locale în procesul de implementare a proiectelor • Securitatea cetățenilor este asigurată de către sectorul de poliție	• Nivel scăzut de implicare și informare a cetățenilor cu privire la problemele Satului și în procesul de luare a deciziilor • Societatea civilă este insuficient implicată în activitățile de ordin social a localității
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Atragerea investițiilor externe • Implicarea mai activă a tineretului în dezvoltarea Satului • Actualizarea informativă a paginii electronice a satului • Suplinirea paginilor de pe rețelele de socializare cu informații irelevante activității APL • Stabilirea unor contacte durabile și colaborarea cu localități din țările vecine în vederea soluționării unor probleme comune (proiecte, măsuri culturale, schimb de experiență) • Promovarea unei imagini pozitive a Satului • Participarea membrilor APL în cadrul proiectelor internaționale, cursuri de perfecționare • Gestionarea eficientă a bugetului local • Optimizarea activității APL	• Lipsa resurselor financiare la nivel local, insuficiente pentru sprijinirea și/sau promovarea unor investiții majore • Instabilitate legislativă • Salarizare nemotivantă a persoanelor cu studii superioare și de specialitate, care activează în domeniul administrării publice; • Lipsa ONG care s-ar implica în soluționarea problemelor Satului

2.4. Economia locală

Actualmente în comună sunt înregistrați 21 agenți economici, inclusiv 18 gospodării țărănești, întreprinderi individuale, societăți pe acțiuni, societăți cu răspundere limitată. Conform datelor Biroului de statistică activitățile economice nelicențiate sunt orientate în special pe activități de comerț, cultivarea legumelor și a cerealelor, creșterea animalelor (vezi tabelul de mai jos).

Tabelul 5. Agenți Economici mari din c. Molovata, r-nul Dubăsari

Nr. Ord.	Denumirea Companiei
1	Cooperativa de consum din s. Molovata, conducător Bejenari Serafim
2	Bejan Natalia" Î.I., conducător Bejan Victor
3	"Popa Maria" Î.I., conducător Popa Maria
4	"Burdila Com" SRL, conducător Burdila Nicolae
5	Farmacia Familiei SRL, conducător Tofan Cristian,
6	"Izman Vladimir" Î.I., conducător Izman Vladimir
7	"Golden River" SRL, conducător Beznos Elena
8	"Lentexcom" Srl, Ecaterenciuc Elena
9	Ruditim" SRL, conducător Sandu Nina
10	Ialoveni Gaz SRL(FIL Molovata), conducător Stîngaci Petru
11	Poșta Moldovei I.S., Mazur Veronica
12	Agrodac -Grup, SRL, conducător Isac Ilie
13	Agroterra, SRL, conducător Brașoveanu Petru
14	Nour Ilie, ÎI, conducător Nour Ilie
15	Aro Vito Prim SRL, CONDUCĂTOR Brașoveanu Ilie
16	Agro Goldvit , SRL, conducător Brașoveanu Petru
17	Brașoveanu Agro SRL, conducător Brașoveanu Ilie
18	Molnisgrup, SRL, conducător Stavenschi Victor
19	Daess Portarescu ÎI, conducător Portarescu Sergiu
20	Vlaritex Com SRL, CONDUCĂTOR Borș Victor
21	Popa Antonina" Î.I., conducător Popa Antonina

Domeniul agricol fiind un domeniu prioritar, în satul Molovata există 8 producători agricoli, dintre care 2 producători mari, care dețin peste 50 ha de terenuri agricole.

Sectorul industrial și comercial e prezentat de o oloiniță, o moară și altele.

Deși în general sectorul agricol este caracterizat printr-o rentabilitate scăzută, determinată în primul rând de poziția dominantă a culturilor cu valoare redusă în producția agricolă în detrimentul culturilor cu valoare înaltă, în satul Molovata se realizează diversificarea prin extinderea suprafețelor ocupate de livezi, prin cultivarea legumelor. În continuare majoritatea terenurilor sunt acoperite de culturi cu valoare scăzută (cum ar fi cereale, plante oleaginoase, și culturi furajere), în timp ce livezile ocupă doar o mică parte din suprafața totală a terenurilor agricole. Fiecărui locuitor al satului îi revin în medie doar 1 ha de sol arabil.

Deși, în general, agricultura în satul Molovata se axează pe culturi cu valoare redusă, urmează de atras atenția sectoarelor de producere a fructelor, pomușoarelor, nucilor și a mierii. Aceste produse au acces la piețele UE și sunt exportate cu succes nu doar în UE, dar și pe alte piețe.

Sectorul agricol este dominat de producția vegetală, sectorul zootehnic având un rol mai mic în producere. În ultimul deceniu dezvoltarea sectorului zootehnic a fost impulsionată de implementarea unui șir de proiecte investiționale. Sectorul zootehnic se confruntă cu constrângeri provocate de

resursele interne, precum și presiuni dure cauzate de importul de produse de import mai ieftine. Furnizarea de furaje locale este limitată din cauza lipsei pășunilor de bună calitate, care este la rândul său, cauzată de condițiile meteorologice nefavorabile și a capacităților limitate de irigare. Pe de altă parte, costurile interne de producție relativ ridicate, productivitatea scăzută și rasele de animale necompetitive reduce izbitor capacitatea produselor animaliere. Numărul animalelor este prezentat în tabelul de mai jos.

Tabelul 8. Efectivul animalelor și păsărilor în gospodăriile populației

Efectiv	Nr. capete
Bovine	233
Porcine	1097
Caprine	420
Cabaline (cai, măgari, etc.)	61
Ovine	30
Păsări de toate speciile	1841

Sursa: Primăria Satul Molovata, r-nul Dubăsari

În cadrul satului lipsesc fermele, punctele de colectare a laptelui sau abatoarele. La fel lipsesc și întreprinderile de procesare a produselor agricole.

Este în proces de derulare amenajarea Pieței agricole din satul Molovata.

Structura ramurală a agenților economici este diversificată, fiind încadrată mai mult în activitățile comerciale și agricultură, oferind un număr mare de locuri de muncă în localitate.

Sectorul servicii este prezentat de Casa de cultură, biblioteca publică, Centrul de sănătate, ș.a.

Un sector de perspectivă pentru s.Molovata este turismul. La moment pe teritoriul satului activează 2 pensiuni turistice "Fata Morgana" și SRL "Golden River".

Economia locală oferă perspective reale pentru deschiderea întreprinderilor mici și mijlocii în domeniile comerciale. Garant al succesului este potențialul uman, infrastructura rutieră favorabilă ș.a.

Un compartiment aparte la capitolul perspective revine proiectelor de implementare a parteneriatelor publice private. Satul Molovata, raionul Dubăsari, cu o populație relativ stabilă, dispune și de un însemnat potențial turistic, fiind situat într-un cadru natural deosebit.

Analiza SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Așezarea geografică favorabilă dezvoltării agriculturii și turismului • Infrastructura de acces favorabilă pentru dezvoltarea mediului economic • Disponibilitatea resurselor umane • Costul relativ scăzut al forței de muncă • Terenuri agricole cu o bonitate medie a solului, cu potențial existent pentru obținerea de produse agricole ecologice • Terenuri agricole preponderent consolidate • Prezența agenților economici (ferme, sere, magazine etc.)	• Potențialul economic al Satului este slab valorificat în comparație cu posibilitățile de dezvoltare • Slaba valorificare a resurselor naturale și a materiilor prime din mediul rural • Lipsa specialiștilor calificați; • Resurse financiare la nivel local, insuficiente pentru susținerea /promovarea unor investiții; • Slaba implementare a sistemului de asigurare a calității producției agricole conform normelor europene
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Valorificarea potențialului legat de așezarea geografică a Satului • Atragerea investițiilor externe • Stimularea antreprenorilor locali și potențiali (sectorul agricol: frigidere industriale, linii de sortare și ambalare, prestări servicii populației, industria de producere și prelucrătoare) • Stimularea producătorilor locali prin aplicarea tehnicilor și tehnologiilor moderne • Încurajarea și dezvoltarea parteneriatelor de tip public-privat; • Atragerea turiștilor prin deschiderea zonelor de agrement, agropensiuni • Investiții directe în târguri, festivaluri, piețe tradiționale și alte manifestări tradiționale locale • Existența în raion a organizațiilor care oferă consultanță în sfera businessului.	• Insuficientă informare și educare a populației pentru dezvoltarea durabilă a agriculturii, protecția mediului • Nivelul scăzut al veniturilor majorității populației • Capacitatea scăzută de atragere de investiții • Nivelul scăzut de receptivitate a populației locale la programele de finanțare • Autoritățile locale dispun de atribuții și pârghii extrem de reduse pentru susținerea financiară a micului business; • Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă • Scăderea volumului transferurilor făcute de persoanele plecate la muncă peste hotarele țării • Rata ridicată a dobânzii la credite • Instabilitatea cadrului legislativ național • Lipsa subvenționării principalelor ramuri ale economiei din partea statului • Migrarea populației apte de muncă

2.5. Edificii sociale

2.5.1. Educație

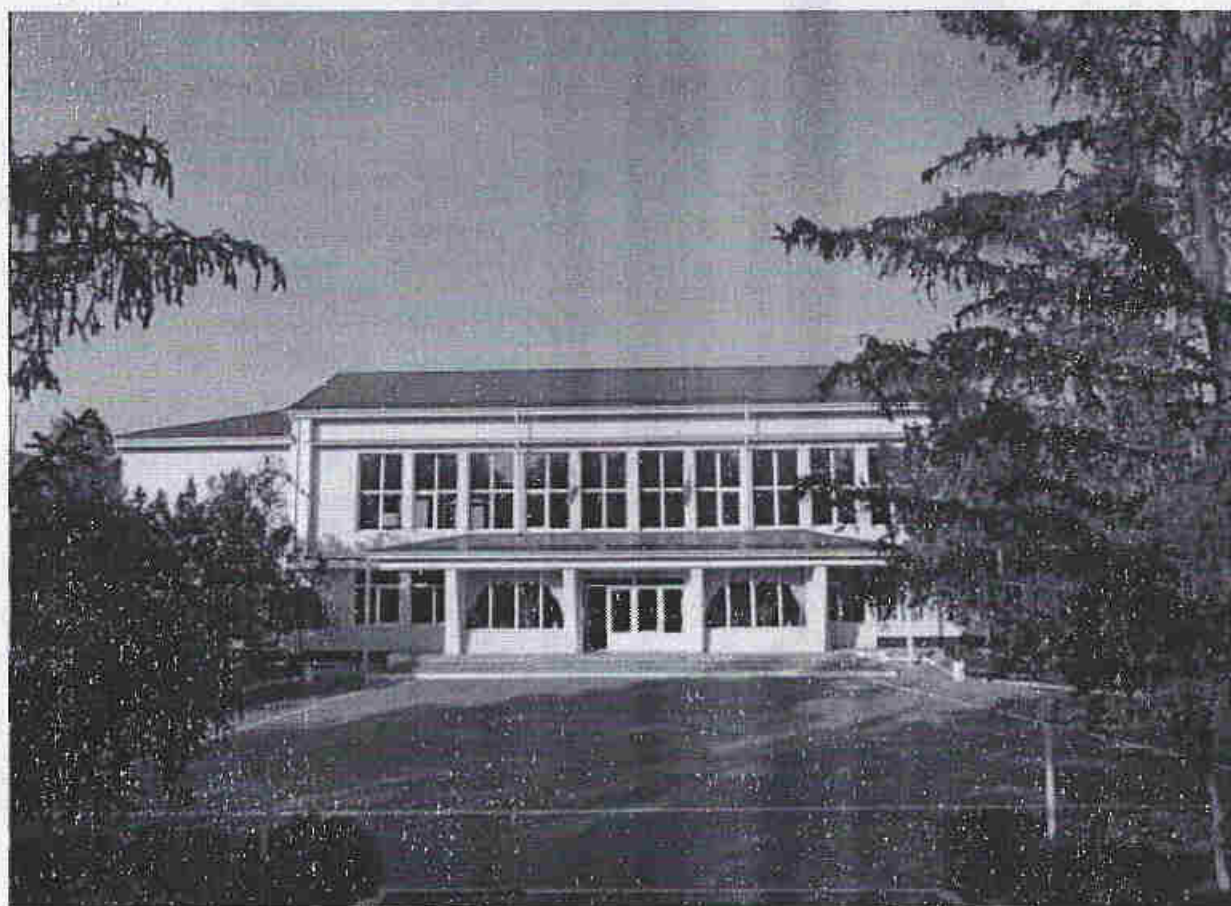
Pe teritoriul Satului activează IP Gimnaziul "Ștefan cel Mare" și Grădinița de copii „Romanița”.

Starea tehnică a instituțiilor educaționale este bună, fiind efectuate în ultimii ani lucrări de reparații/renovare. Regimul de lucru în instituțiile educaționale este de 5 zile în săptămână.

Gimnaziul "Ștefan cel Mare" dispune de un sediu aparte, standart, cu o suprafață de 7500 m². La momentul actual în instituții își fac studiile 262 elevi. În instruirea educațională a elevilor activează un total de 13 cadre didactice și 8 lucrători ai personalului tehnic.

Gimnaziul dispune de săli de clasă spațioase, bine amenajate, sală de sport, teren sportiv modern, sală de festivități, cantină. Clădirile Gimnaziului sunt conectate la apeduct și canalizare. Agentul termic este furnizat în perioada rece a anului de la cazangerie autonomă pe bază de gaze naturale.

La instituția de învățământ au fost petrecute lucrări de reparație, lucrări de termoizolare a pereților și a acoperișului și schimbarea tâmplăriei pe termopane, reparația capitală a sălilor de clasă, reabilitarea pavajului, dotarea cu tehnică de calcul, dotarea cu inventar sportiv.

Pentru a asigura un învățământ modern este nevoie de perfecționarea continuă a cadrelor didactice înnoirea continuă a materialelor didactice și dotarea cu mijloace TICe, modernizarea tehnică a sălilor de studii, precum și dezvoltarea sistemului social de atragere în sat a cadrelor didactice tinere.

În satul Molovata activează instituții preșcolare: IP Grădinița de copii "Romanița" din Molovata, frecventată de 120 copii. Copiii sunt educați și îngrijiți de 8 educatori și 10 lucrători auxiliari, directorul grădiniței, lucrătorul muzical și sora medicală.

Starea tehnică a edificiului este bună, fiind realizate lucrări de renovare din grantul oferit de Guvernul României. A fost reparat capital acoperișul, s-a făcut izolarea termică a clădirii și reparații interioare. Au fost schimbate rețelele electrice și pardoselile, au fost instalate geamuri și uși noi și un sistem de ventilare performant. În curte a fost montat pavaj, iar în grupe s-a pus mobilier nou.

Edificiul este electrificat, gazificat, conectat la apeduct și canalizare, la rețelele de telecomunicații și dispune de sală de festivități, pavilioane de joacă, cantină și depozit. Agentul termic este furnizat în perioada rece a anului de cazangerie pe bază de gaze naturale.

Este necesară procurarea unor noi seturi de jucării și accesorii auxiliare, cât și ridicarea continuă a nivelului de calificare a educatorilor și a personalului auxiliar.

2.5.2. Sănătate, asistență socială

Domeniul medical al satului este reprezentat prin OMF Molovata. Instituția medicală dispune de edificiu separat, recent renovat și dispune de un nivel mediu de asigurare cu aparataj și utilaj medical. Instituția medicală este electrificată, conectată la rețelele de telecomunicații, inclusiv la rețelele de utilități sociale, precum apeductul și canalizarea. Agentul termic este furnizat prin intermediul cazangeriei pe bază de gaze naturale.

OMF Molovata desfășoară activități profilactice și de promovare a sănătății, a modului sănătos de viață, medical curative, medicale speciale ș.a. Condițiile de activitate sunt satisfăcătoare; utilajul medical pentru activitatea instituției sunt în volum minim. Instituția nu dispune de mijloace de transport. Pentru a spori activitatea la nivelul asistenței medicale primare, în cadrul sistemului de asigurări obligatorii de asistență medicală se folosește principiul programării.

Asistența medicală în cadrul Satului este asigurată de 2 medici de familie, 3 asistenți medicali, și o unitate de personal de deservire.

Pentru viitor se impune modernizarea serviciilor oferite și recalificarea continuă a personalului medical.

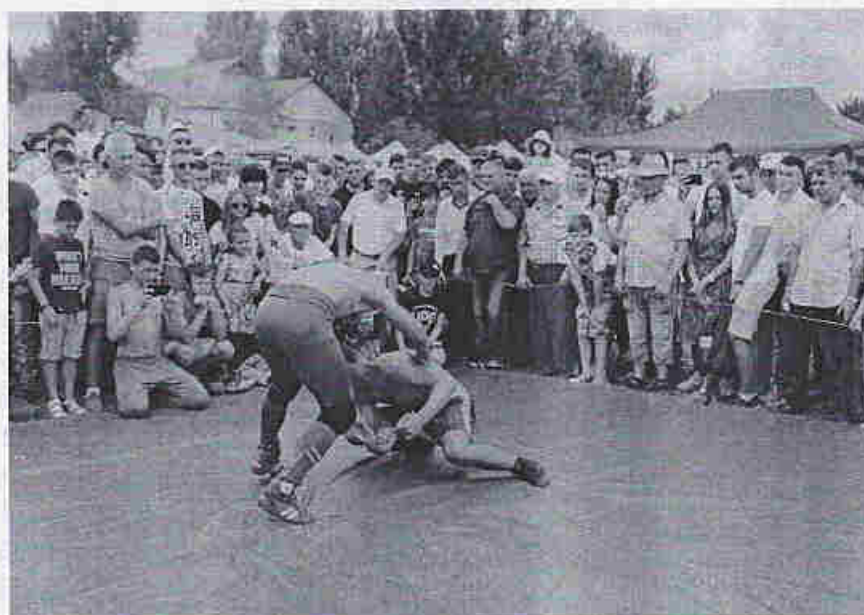
În cadrul Satului își desfășoară activitatea un asistent social, care împreună cu cei 2 lucrători sociali deservește grupele de persoane socialmente vulnerabile, preponderent singuratice, care necesită deservire la domiciliu. Persoanele date prestează servicii specializate persoanelor și familiilor care sunt beneficiari de asistență socială și duc evidența lor. Persoanelor socialmente vulnerabile li se acordă și ajutoare sociale, precum sunt: alocații de șomaj, indemnizații pentru motive de sănătate, compensații pentru perioada de iarnă, indemnizații de îngrijire a copiilor. De alocații speciale de stat (asistență socială, ajutoare financiare și materiale, etc.) beneficiază 56 de persoane.

Satul nu dispune de un Centru de susținere a familiilor social vulnerabile.

2.5.3. Sport

Potențialul sportiv al satului este valorificat pe măsură. În temei tânăra generație, iubește și practică sportul, iar competițiile sportive, meciurile de fotbal, volei, lupte libere sunt nelipsite din activitățile localității. În ceea ce privește domeniul sportiv, satul dispune de un stadion cu gazon natural, aflat în stare satisfăcătoare și o sală sportivă la Gimnaziu, aflată în stare bună. Este amenajat și un ministadion cu acoperire artificială. Astfel, locuitorii satului de toate vârstele au posibilitatea, să practice diferite genuri de sport cum ar fi: Minifotbal, Baschet, Volei, Badminton.

Pentru următorii ani se planifică diversificarea activităților sportive și petrecerea mai multor competiții locale și naționale.

Analiza SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• În sat există un Gimnaziu , o grădiniță de copii • Instituțiile de învățământ au fost modernizate și sunt asigurate cu toate comunicațiile necesare • Existența unor spații de agrement pentru copii (teren de joacă pentru copii) • Prezența cadrelor didactice cu experiență • În sat există oficiu poștal, • Locuitorii beneficiază de servicii medicale de calitate la OMF, care este dotat la nivel mediu cu aparataj tehnic • Educația medicală la nivel • Grupele de persoane social-vulnerabile sunt sub supravegherea asistentului social • Satul dispune de teren sportiv, sală de sport la Gimnaziu, și este reprezentat prin echipa de fotbal, volei și tenis de masă.	• Baza tehnico-materială a instituțiilor de învățământ preșcolar și gimnazial insuficient extinsă • Satul nu dispune de un Centru comunitar de asistență socială pentru persoanele în etate sau cu probleme de ordin social • Dotarea insuficientă a centrului de sănătate • Fonduri insuficiente destinate asistenței medicale și sociale • Domeniul sportiv în cadrul Satului cu rezerve de diversificare • O parte a populației active a migrat în străinătate, copiii acestor persoane fiind lăsați în grija bunicilor sau rudelor • Inexistența dispensarului veterinar;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Lărgirea gamei de servicii medicale prestate • Implementarea unor programe complexe de monitorizare a stării de sănătate a localnicilor • Suplinirea personalului medical rezident și permanent • Deschiderea unui centru social comunitar • Implementarea unor programe consistente de asistență socială • Crearea unui ONG axat pe probleme sociale, problemele tineretului • Construcția unui complex sportiv artificial cu terenuri de minifotbal, tenis de câmp, volei, baschet • Construcția stadion de fotbal cu gazon natural • Amenajarea sălii de forță și lupte libere	• Scăderea interesului față de efectuarea studiilor în localitate • Neglijarea tradițiilor locale, odată cu trecerea timpului • Dificultăți în susținerea financiară a proiectelor de investiții cu caracter social • Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor sociale • Nereceptivitatea față de posibilitatea efectuării unor lucrări concrete în teritoriu prin intermediul granturilor străine și accesării fondurilor europene • Nu există persoane care să reprezinte interesele comunității în mod organizat și pe o perioadă lungă de timp • Reducerea ponderii populației active și îmbătrânirea acesteia

2.5.4. Cultură și turism

Patrimoniul cultural al satului Molovata, r-nul Dubăsari, constituie una din cele mai reprezentative file din moștenirea valorică a localității, menită să conserveze tradițiile și datinile băștinașe, care urmează a fi transmise generațiilor următoare.

În sat activează Casa de cultură în s.Molovata, care este centrul vieții culturale din sat. Edificiul se află în stare tehnică bună fiind parțial renovat. Sala de spectacole poate găzdui până la 450 de persoane.

În sat activează formații folclorice de amatori, formații de dans, cercuri dramatice și artistice, care de obicei se plasează pe locuri de frunte la diverse manifestații culturale în cadrul raionului Dubăsari.

Conform planului de lucru și Calendarul petrecerii măsurilor culturale, locuitorii satului participă la toate sărbătorile naționale și religioase: concerte tematice; sărbători în cadrul satului, mășuri culturale de suflet, participă la festivalurile r-nale și după posibilități republicane; etc...

În scopul utilizării potențialului educativ al datinilor și obiceiurilor populare, conducerea localității insistă la organizarea a diferitor activități, cum ar fi șezători, serate în memoria scriitorilor și poeților, seminare pentru profesori, educatori, cu diferite genericuri, pentru calificarea cadrelor implicate în educație. A devenit o frumoasă tradiție petrecerea festivalului Festivalul "Un trandafir, o lumânare pentru Ștefan cel Mare", petrecut anual pe 14 iulie, „IaMania”, „Joc și cântec pe malul Nistrului”,

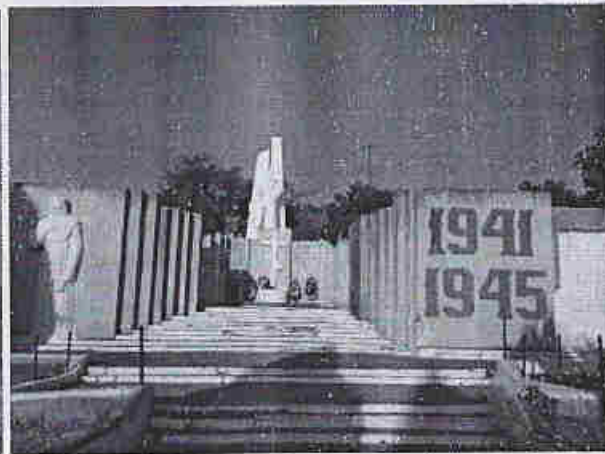

În satul Molovata, în cadrul Casei de cultură activează cu succes Biblioteca Publică. Biblioteca este în stare bună, dispune de conectate la telecomunicații și internet. În Biblioteca Publică Molovata regulat în afară de serviciul de bază se petrec diverse activități cu caracter cultural și educativ. La fel este necesară suplینirea fondului de carte.

Pe teritoriul satului există câteva monumente de importanță locală și națională. În Registrul monumentelor octotite de stat sunt incluse „Biserica Nașterea Maicii Domnului”, ce datează cu 1912, Monument în memoria consătenilor căzuți (111) în 1941-1945 amenajat la cimitir ul din sat și Tumul ce datează cu epoca antică.

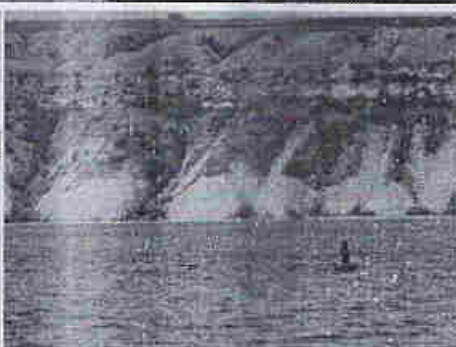
În afară de acestea, satul se mândrește cu Bustul lui Ștefan cel Mare, Monument în memoria regimului totalitar comunist de ocupație și răstignirea de pe vârful dealului.

În satul Molovata există un parc, dotat cu mobilier și teren de joacă pentru copii.

Pentru satul Molovata turismul, este un domeniu de perspectivă, care ar putea asigura creșterea economică a satului, precum și deschiderea locurilor de muncă pentru localnici și ar asigura bunăstarea lor. Satul Molovata este clasat pe locul doi în topul destinațiilor turistice din toată Republica Moldova! Premize pentru dezvoltarea turismului este cadrul natural deosebit, interesul populației locale de a se implica în prestarea serviciilor turistice, precum și faptul că în s. Molovata sunt păstrate tradiții locale și o bucătărie locală ș.a.

În localitate activează pensiunea turistică " Fata Morgana" și Golden River". O altă casă din Molovata lăsată în voia sorții, a fost transformată într-o pensiune de o frumusețe rară. Doi soți au beneficiat de susținerea financiară a Suediei, Marii Britanii și PNUD, oferită în cadrul proiectului "Dezvoltarea capacităților de export pe malurile Nistrului".

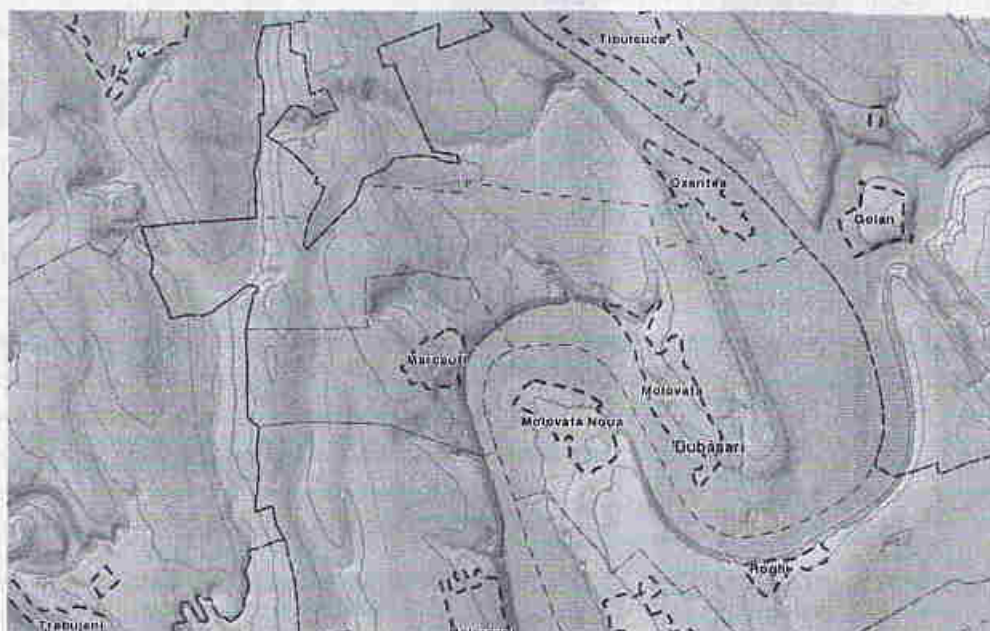

Analiza SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• În sat activează Casa de cultură, biblioteca, care se află în stare bună • Tradițiile populare bine păstrate • Existența colectivelor artistice • Potențialul cultural-turistic al Satului bine valorificat • Interes pentru turism ca potențial pentru afaceri și pentru crearea de noi locuri de muncă • Existența unei bucătării locale specifice • Existența manifestărilor cu valoare folclorică; • Pe parcursul anului se petrec activități etno-culturale, sportive și de agrement • Monumente de importanță locală • În sat există biserica creștin- ortodoxă, • Cimitirul local este îngrădit și dispune de drum de acces • Satul dispune de bibliotecă publică modernă • Așezarea geografică este favorabilă dezvoltării turismului rural și de tranzit • În sat există prestatori de servicii: pensiuni, sala de evenimente ș.a.	• Lipsa unei strategii de dezvoltare a turismului local
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Identificarea surselor alternative de susținere financiară a activității colectivelor folclorice • Reparația acoperișului la Casa de cultură și instalarea sistemului de încălzire la bibliotecă • Amenajarea muzeului satului • Dezvoltarea și stimularea activității echipelor sportive locale existente și înființarea a noi echipe • Valorificarea potențialului local (turistic, cultural, istoric, natural) • Existența potențialului de dezvoltare a agroturismului.	• Infrastructura de transport slab dezvoltată și nemodernizată poate avea ca efect ocolirea zonei turistice a satului; • Resurse financiare insuficiente pentru contribuțiile proprii la proiectele finanțate, în special în mediul rural.

2.6. Mediul ambiant

Din punct de vedere geomorfologic, teritoriul satului Molovata este situat pe Podișul Nistrului și Câmpia Moldovei Centrale. Altitudinea teritoriului balansează între 30 și 140 m, altitudinea medie este de 80 m. Altitudinea maximală se atestă la nord de satului Molovata pe Movila Mare și constituie 216,4 m.

Harta topografică a c. Molovata

Clima. Raionul Dubăsari se caracterizează printr-o climă temperat-continentală, cu ierni scurte și blânde, cu veri lungi și calde. Înălțimea neînsemnată și relieful de podiș au favorizat formarea pe acest teritoriu a unei cliime specifice. Raionul Floresti se încadrează în zona cu climă temperat - continentală, care se caracterizează prin ierni cu variații mari și frecvente ale temperaturii aerului, cu puțină zăpadă, veri lungi, călduroase cu cantități nu prea mari de precipitații, ce cad în general sub formă de averse. Radiația solară totală variază între 112-114 kcal / cm² pe an. Temperatura medie anuală a aerului în cadrul regiunii este de + 9,6°C. Temperatura medie lunară a celei mai reci luni (ianuarie) este de - 3,6°C, iar a celei mai calde luni (iulie) este de + 22°C. Temperatura maximă absolută a aerului constituie 33,7°C, iar temperatura minimă absolută este de (- 20,9° C). Primele înghețuri se remarcă, de obicei, la jumătatea lunii octombrie, iar ultimele înghețuri la jumătatea lunii aprilie.

Durata perioadei fără înghețuri constituie 180 - 190 zile. Solul începe să înghețe la sfârșitul lunii noiembrie și se dezgheață la jumătatea lunii martie. Adâncimea înghețurilor atinge 43 - 65 cm.

Învelișul de zăpadă apare la începutul lunii noiembrie și dispare în luna martie - jumătatea lunii aprilie. Numărul zilelor cu înveliș de zăpadă variază între 20 - 90. Destul de frecvente sunt iernile fără zăpadă. A supra repartiției stratului de zăpadă influențează și condițiile locale, în special relieful.

Roza vânturilor ale acestui teritoriu se caracterizează prin predominarea direcției Nord - Vest și Sud - Est. În perioada caldă a anului predomină vânturile cu direcția Nord - Vest, iar în perioada de iarnă - cele de Sud - Est. Pe teritoriu predomină vânturi slabe, în medie având viteza de 2,5 - 4,5 m / s.

Precipitațiile. Cantitatea anuală de precipitații este de 638 mm, iar numărul zilelor cu precipitații de la 0,1mm și mai mult este de 132,7. Umiditatea relativă a aerului este de cca. 70%. Variația anuală a temperaturii și cantității de precipitații pe luni sunt de 20-40 mm (în dependență de sezon).

Umiditatea aerului are o importanță mare pentru gospodăriile agricole. Umiditatea relativă, se caracterizează prin valori medii anuale de 71-76 %. Pe parcursul anului valorile umidității relative variază cu valori mai înalte în luna decembrie (84 - 90 %) și mai mici în luna mai (60 - 65 %). Se remarcă o frecvență înaltă a cețurilor, mai ales în perioada rece a anului, din luna octombrie pînă în luna martie (20 - 45 zile). În perioada caldă a anului, din luna aprilie pînă în luna septembrie, cețurile se observă mai rar, de la 2 zile la 10 zile. Regiunea respectivă se încadrează în zona cu umiditate insuficientă. Cantitatea medie anuală de precipitații nu depășește 618 mm.

Apele de suprafață și apele subterane. Satul dispune de surse acvatice importante. Rețeaua hidrografică a satului este reprezentată de râul Nistru și iazul, cu o suprafață de 0,39 ha. Fondul apelor constituie 732,04ha.

Sursele de aprovizionare cu apă sunt: primăvara, topirea zăpezii, în perioada mai - octombrie, precipitațiile și pânză freatică.

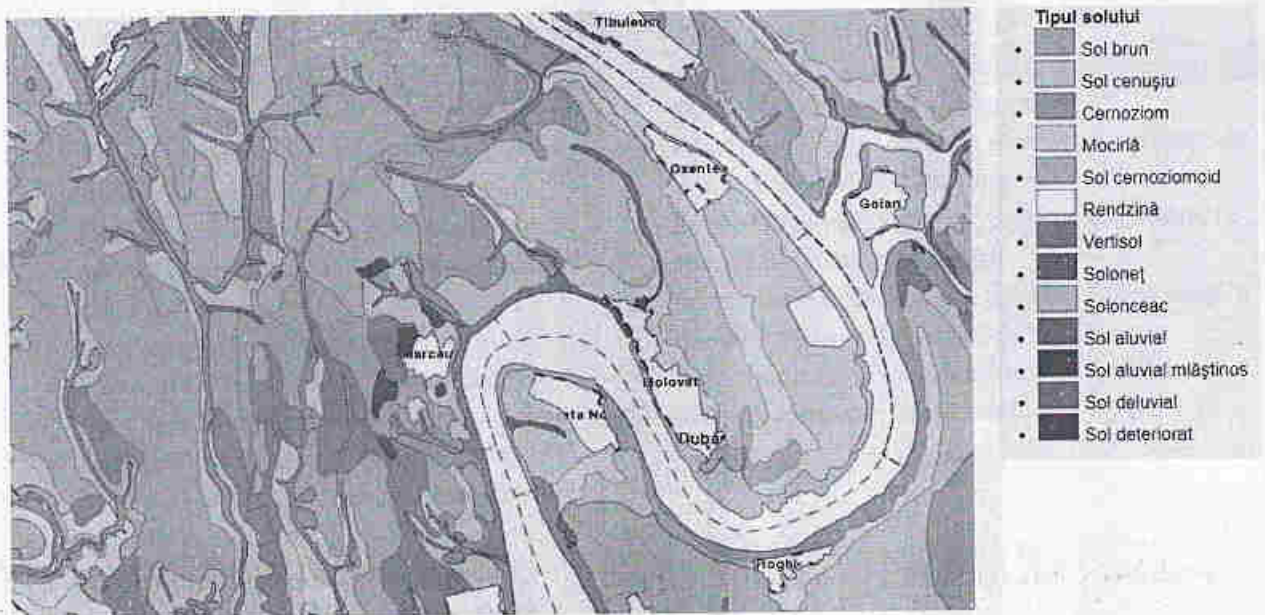
Apele freatice sunt la adâncimi diferite din care cauză au o influență diversă. În general sunt situate la adîncimea de 5 m, iar pe cumpene și platouri la 10-12 m. După compoziția chimică, apele freatice sunt predominant carbonato-calcice, slab mineralizate. Conform datelor STAS, apele subterane sunt de calitate satisfăcătoare și sunt caracterizate ca fiind apă potabilă. APL se confruntă cu mai multe probleme privind întreținerea și utilizarea apelor subterane din localitate și anume: sistemele de extragere a apei sunt ineficiente cu consumuri mari de energie electrică, clima secetoasă din ultimii ani duce la consumul în creștere a apei potabile.

Localitatea este asigurată cu apă potabilă prin intermediul apeductului, dar și din cele circa 120 fântâni de mină. O sursă alternativă de apă sunt și izvoarele.

Vegetația. Vegetația raionului Dubăsari este reprezentată prin păduri, pajiști, vegetație acvatică și alte formațiuni vegetale. Pădurile se întîlnesc în masive compacte în partea de Nord-Vest a raionului. Pădurile sunt reprezentate prin specii de foioase de tip central-european, cum ar fi stejarul-pedunculat, carpenul, gorunul, teiul, frasinul, ulmul ș.a. Sunt răspîndite și pădurile de luncă sau zăvoaiele sub formă de fâșii de-a lungul văilor Nistrului și, mai puțin, ale altor râuri. Aceste păduri sunt dominate de specii de arbori și arbuști de esență moale, precum sunt plopul alb, plopul negru, salcia albă ș.a.

Fondul forestier. Suprafața fondului forestier a s.Molovata constituie 148,93ha.

Solurile și subsolurile. Solurile sunt principala bogăție a localității. De prelucrarea și utilizarea eficientă a acestora depinde atât economia satului, raionului, cât și cea națională. Capitalul funciar al c.Molovata, r-nul Dubăsari ocupă o suprafață de circa 3455,35ha, dintre care 2344,53ha sunt terenuri cu destinație agricolă. Semnificativ este faptul că, calitatea solurilor din care este constituit capitalul funciar este înaltă. Circa 80% din teritoriul satului este acoperit cu soluri aluviale. Bonitatea medie a solurilor este apreciată cu 61 gr/ha. Analiza denotă, că majoritatea din terenurile capitalului funciar pot fi folosite în scopuri agricole oferind posibilitatea atingerii unor randamente înalte de utilizare a acestora, excepție fiind terenuri degradate. Datele analizate ne demonstrează că în s.Molovata acest capital natural de calitate este utilizat la maximum.

Harta solurilor satului Molovata

Starea mediului ambiant al Satului este bună. În s.Molovata se realizează colectarea centralizată a deșeurilor. Este necesară creșterea gradului de conștientizare a populației locale despre importanța gestionării eficiente a deșeurilor, inclusiv prin reducerea volumului de deșeuri depozitate odată cu creșterea cantității materialelor reciclabile, scăderea nivelului de poluare a solului și a apelor subterane, creșterea calității vieții populației prin reducerea riscurilor de îmbolnăvire.

La fel este absolut necesară plantarea unei fâșii forestiere în preajma terenurilor agricole pentru a le proteja de eroziune și alte procese naturale.

Analiza SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Resurse acvatice disponibile r.Nistru, iazuri, izvoare, prezența unui număr mare de fântâni de tip mină (110) • Respectarea, în general, de către populație a normelor de depozitare de deșeurilor la gunoaste • Existența sistemului de colectare și transportare centralizată a deșeurilor menajere • Interesul sporit al APL în vederea îmbunătățirii stării mediului ambiant din localitate • Utilizarea redusă a pesticidelor • Existența apeductului și a sistemului de canalizare • Suprafețe împădurite, 148,93ha	• Existența gunoștilor stihinice • Fântânile de mină nu sunt marcate cu plăcuțe de informare privind calitatea apei • Expunerea la hazardurile naturale sezoniere, în special la secetă și inundații • Insuficienta preocupare a agenților economici în recuperarea și refolosirea ambalajelor • Solurile sunt afectate de factori de degradare precum eroziune, sărăturare;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Implementarea proiectului de colectare selectivă a deșeurilor • Amenajarea și curățarea tuturor fântânilor de tip mină • Curățirea zonelor din preajma saului • Menținerea străzilor satului într-o stare curată • Informarea populației privind necesitatea protecției mediului ambiant și utilizării raționale a resurselor naturale • Promovarea educației ecologice a tinerei generații pentru a proteja mediul și a folosi rațional resursele naturale • Creșterea interesului autorităților locale pentru promovarea de parteneriate în vederea protecției mediului; • Disponibilitatea finanțărilor proiectelor de mediu prin intermediul fondurilor europene nerambursabile. • Crearea unui ONG axat pe probleme ecologice	• Impactul negativ al schimbărilor climatice asupra sectorului agricol (secete, grindină) • Dificultăți în susținerea financiară a proiectelor de investiții de mediu • Sărăcia, lipsa surselor de existență sau alte necesități vitale îi constrâng pe cetățeni să încalce legea, inclusiv la capitolul tăieri ilicite. • Costuri ridicate pentru conformarea cu standardele europene de calitate în materie de mediu • Neglijarea tradițiilor locale în domeniul protecției mediului • Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor legate de mediu

3. PROCESUL DE ELABORARE A PLANULUI STRATEGIC DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ A SATULUI MOLOVATA, R-NUL DUBĂSARI

3.1. Inițierea procesului de planificare strategică

Satul Molovata, r-nul Dubăsari, trebuie să-și însușească și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa în viitor. Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă dezorganizată, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se pot consuma irațional resurse prețioase. Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru încheșat și când există o coordonare la nivel strategic.

Procesul de planificare strategică are ca scop definirea reperelor strategice de dezvoltare a Satului pe o perioadă de 5-7 ani. Etapele metodologice principale ale procesului de planificare strategică au fost următoarele: realizarea unei analize preliminare, stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a Satului Molovata, r-nul Dubăsari, analiza sectorială a domeniilor strategice principale și articularea documentului strategic propriu-zis.

Principiile care au stat la baza procesului de planificare strategică au fost:

- implicarea comunității,
- transparența,
- obiectivitatea,
- coerența și
- continuitatea proceselor.

Elementul-cheie în inițierea procesului de planificare strategică este identificarea resurselor locale, care pot fi văzute ca principalele oportunități de dezvoltare pe viitor a satului.

Inițierea procesului de planificare strategică a început, după semnarea contractului de prestare a serviciilor de consultanță, urmată cu înființarea Echipei de Planificare (EP), desemnată de „Succes Consulting” SRL.

În urma dezbaterilor interne Echipa de Planificare a beneficiat de instruire din partea Institutului de Dezvoltare și Expertiză a Proiectelor (IDEP) prin facilitarea procesului de planificare. Facilitatorul a explicat importanța elaborării planului, pașii de urmat, metode și tehnici de abordare a comunităților, metode de analiză a comunității în vederea identificării necesităților pentru stabilirea domeniilor de cuprindere a strategiei pentru elaborarea Planului Strategic de Dezvoltare Socio-economică a satului Molovata, r-nul Dubăsari. Au fost expuse metodele de consultare a comunității: workshopuri, metoda discuției, ședință de analiză, chestionare. Membrii EP au decis să utilizeze metoda chestionarelor. Procesul de consultare a comunității, interviuarea, a durat 3 săptămâni, după care a urmat ședința de analiză și interpretare a cercetărilor efectuate.

Pentru a da rezultate, planificarea strategică trebuie însoțită de promovare la nivelul administrației publice locale a unui Management strategic integrat, la toate nivelurile, capabil să identifice și să speculeze oportunitățile apărute în beneficiul Satului.

3.2. Înființarea echipei de planificare

Echipa de planificare socio-economică a Satului Molovata, r-nul Dubăsaria fost constituită pe baza propunerilor: IDEP, SCT și APL care au nominalizat persoanele investite cu încrederea pentru a-i reprezenta și a transmite problemele pe care aceștia le resimt și doresc a fi rezolvate în vederea îmbunătățirii vieții și dezvoltării durabile a localității Molovata, r-nul Dubăsari (vezi tabelul de mai jos). Membrii EP au fost selectați astfel încât să fie acoperite toate domeniile de cuprindere a planului strategic. La înființare EP s-a ținut cont de voința fiecărui membru propus de a se implica în procesul de planificare strategică a satului Molovata, r-nul Dubăsari.

Tabelul 9. Componenta echipei de planificare

Nº	Numele și prenumele
1.	Calestru Iurie – expert APL, SCT, IDEP
2.	Isac Ilie – primar, Satul Molovata, R-nul Dubăsari
3.	Procop Tatiana - Secretar al Consiliului local, Primăria Molovata, R-nul Dubăsari
4.	Popa Diana - Contabil – șef, Primăria Molovata, R-nul Dubăsari
5.	Popa Ion – inginer cadastral Primăria Molovata, R-nul Dubăsari
6.	Savin Nina - Perceptor fiscal, Primăria Molovata, R-nul Dubăsari
7.	Nour Mariana - Asistent social, Primăria Molovata, R-nul Dubăsari
8.	Braducean Iurii - Polițist de sector, Primăria Molovata, R-nul Dubăsari
9.	Terentî Ilie – consilier, s.Molovata
10.	Carp Mariana – consilier, s.Molovata
11.	Popa Aurel - consilier, s.Molovata
12.	Alexei Ludmila – consilier, s.Molovata
13.	Isac Gurii – consilier, s.Molovata
14.	Popa Ina – consilier, s.Molovata
15.	Morarenco Maria – consilier, s.Molovata
16.	Izman Ilie- consilier, s.Molovata
17.	Stavinschi Valeriu- consilier, s.Molovata
18.	Popa Ion – consilier, s.Molovata
19.	Procop Irina- consilier, s.Molovata
20.	Stîngaci Vasile – locuitor, s.Molovata
21.	Gavrilaș Aliona- locuitor, s.Molovata
22.	Bejan Victor – locuitor, s.Molovata
23.	Postica Elena – locuitor, s.Molovata
24.	Stavinschi Maria - directorul Gimnaziului din Satul Molovata, R-nul Dubăsari
25.	Bejenari Lidia- directorul Grădiniței de copii din Satul Molovata, R-nul Dubăsari
26.	Svetlana - medic șef, OMF Molovata, R-nul Dubăsari
27.	Ivanov Vitalie - director Casa de cultură, s.Molovata, R-nul Dubăsari
28.	Oxente Vera - Bibliotecar principal, Biblioteca Publică s. Molovata, R-nul Dubăsari
29.	Sandu Lucia - Oficiul Poștal s.Molovata
30.	Gavrilaș Oleg – pompieri
31.	Ciubuc Natalia – expert APL, SCT

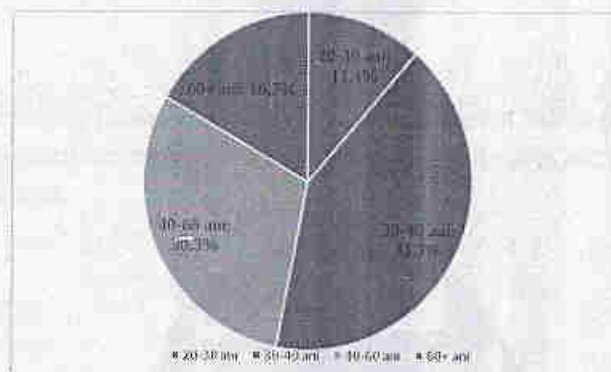
3.3. Intervievarea locuitorilor

Procesul de planificare strategică a fost precedat de un sondaj sociologic de opinii, conceput de către Institutul de Dezvoltare și Expertiză a Proiectelor și realizat de Echipa de Planificare în colaborare cu Primăria Molovata. Au fost organizate focus grupuri, anchetări telefonice și anchetări directe a locuitorilor.

Au fost anchetate 110 persoane de diferite categorii sociale și de vârstă, inclusiv 45 bărbați și 65 femei. În baza datelor acumulate au fost stabilite problemele de ordin economic, social și ecologic cu care se confruntă populația satului. În funcție de vârstă, structura eșantionului rezultat este prezentată de persoane cu vârsta cuprinsă între 20-30, 30-40 ani, urmată de categoriile de vârstă 40-60 ani și 60+.

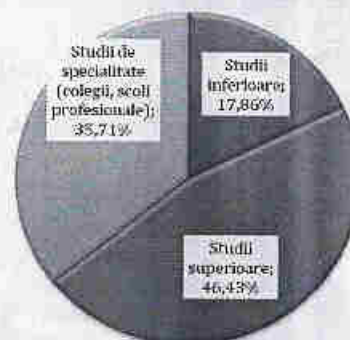
În urma prelucrării datelor chestionării au rezultat următoarele concluzii:

Structura eșantionului intervievat după vârstă

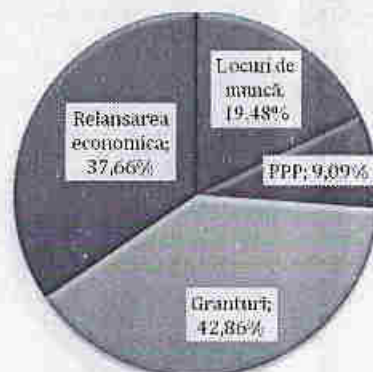
Structura eșantionului în funcție de pregătirea socială

În cadrul eșantionului sunt prezente categorii de persoane din toate nivelele de pregătire profesională, cu o predominare a respondenților cu studii medii și studii de specialitate.

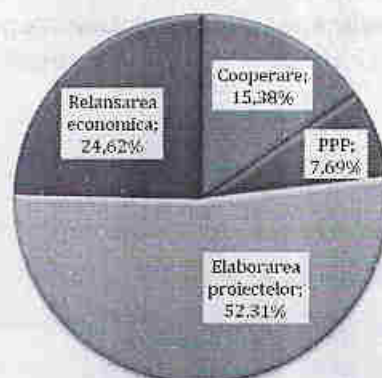
Soluția pentru atragerea fondurilor pentru APL

Se scot în evidență de către personale interviuate câteva soluții pentru accesarea granturilor, relansarea economică, cu predominarea deschiderii de noi locuri de muncă.

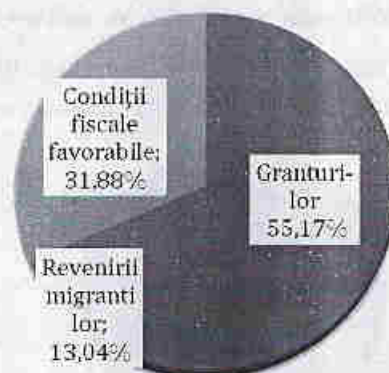
Viitorul APL-urilor

O bună parte din cei interviuați privesc cu optimism viitorul acestei instituții, prin prisma elaborării de proiecte, cooperării și relansării economice. Dispariția acestei instituții în viitorul apropiat nu este văzută de nici unul dintre respondenți.

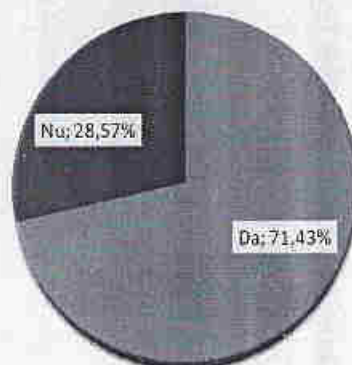
Relansarea economică a APL-urilor:

Accentul în, înviorearea economică a APL-urilor se pune primordial pe accesarea granturilor și revenirea migrantilor.

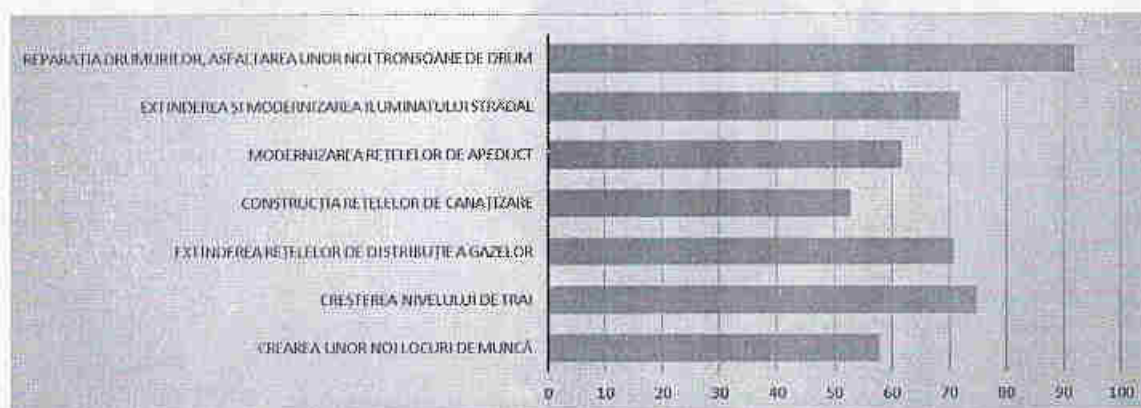
Coordonarea acțiunilor administrației Satului cu localnicii

Marea majoritate a intervievaților consideră că acțiunile administrației APL sunt coordonate în prealabil cu populația satului, fapt ce denotă existența unei coeziuni strânse în APL și comunitate.

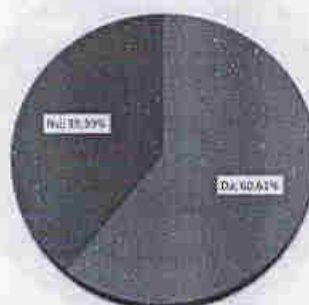
Problemele ce necesită soluționate de urgent:

Locuitorii satului Molovata, r-nul Dubăsari consideră prioritar de soluționat în cadrul Satului 8 probleme, cele mai stringente fiind: extinderea și modernizarea rețelei de iluminare stradală pe întreg teritoriul satului Molovata, reparația drumurilor, extinderea sistemului centralizat de apeduct, construcția sistemului de canalizare, extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale, crearea unor noi locuri de muncă, și creșterea nivelului de trai etc.

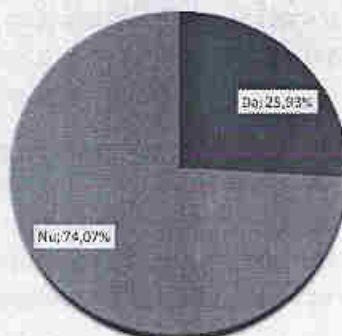
Cunoașterea planurilor de dezvoltare a localității de către localnici

Planurile de dezvoltare a localității sunt cunoscute de 60,61% din respondenți, iar cca. 1/2 din persoanele interviuate nu cunosc planurile de viitor ale APL (39,39%).

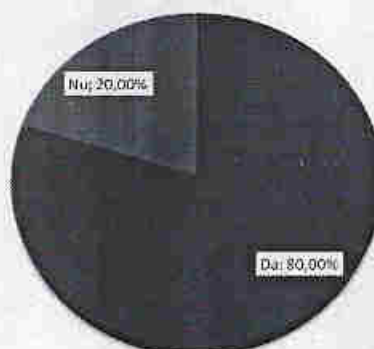
Cointeresarea locuitorilor satului în obținerea unui grant pentru lansarea în afaceri

25,93 % din persoanele intervievate își manifestă interesul în obținerea unui grant pentru lansarea în domeniul afacerilor, pe când alte 74,07 % nu sunt cointeresați să se dezvolte în domeniul dat.

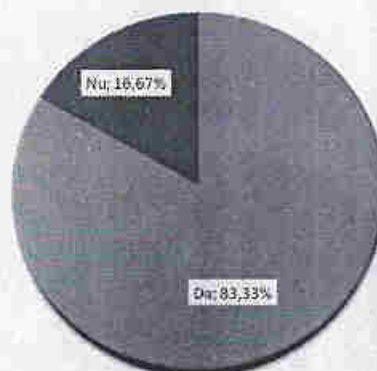
Dorința populației locale de a se implica în suportul APL pentru implementarea proiectelor

Opiniile localnicilor sunt privite pozitiv la capitolul - implicare în susținerea APL în procesul de implementare a proiectelor. Circa 80% din respondenți sunt gata să se implice în suportul administrației publice locale în procesul de implementare a proiectelor.

Dinamica soluționării problemelor în ultimii 10 ani.

În viziunea majorității din respondenți, dinamica din ultimii 10 ani este considerată ca fiind pozitivă în ceea ce privește soluționarea problemelor cu care se confruntă satul.

3.4. **Concordanța strategiilor de dezvoltare a Raionului Dubăsari cu cea locală**

La elaborarea Planul Strategic de Dezvoltare socio-economică a Satului Molovata s-a ținut cont de prevederile din Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2030”, Programul de dezvoltare a Raionului Dubăsari 2016-2023, Programul Sectorial în Eficiența Energetică pentru Regiunea de Dezvoltare Nord, Strategia reformei cadrului de reglementare a activității de întreprinzător (2016-2023), Programul Regional Sectorial de Management al Deșeurilor Solide pentru Regiunea de Dezvoltare Nord și alte documente de politici relevante.

APL a participat la toate întrunirile ce au vizat stabilirea priorităților, obiectivelor pe termen mediu și lung în vederea definirii planului strategic de acțiuni de dezvoltare socio-economică durabilă a Raionului Dubăsari. Nemijlocit Satul Molovata este identificat în programele de dezvoltare ale Raionului Dubăsari la așa compartimente precum: creșterea competitivității producției locale, diversificarea producției agricole, dezvoltarea turismului, renovarea rețelelor de drumuri locale și salubritatea teritoriului.

Avantajele concordanței Planul Strategic de Dezvoltare Socio-Economică a Satului Molovata, r-nul Dubăsari cu strategiile sus menționate se vor materializa în posibilitatea accesării mai multor surse de finanțare pentru infrastructura publică de utilități (apă potabilă, sistemul de canalizare, infrastructura drumurilor, etc.), creșterea suportului financiar din partea donatorilor externi (BERD, BL, BEI, Comisiile UE).

4. STABILIREA OBIECTIVELOR PLANULUI STRATEGIC

La stabilirea obiectivelor strategice au servit informațiile din sondajul sociologic, analiza punctelor slabe și tari, oportunităților și riscurilor mediului extern, viziunile EP și a APL asupra viitorului Satului.

După analiza pe baza unui set de criterii și după ierarhizarea problemelor, au fost stabilite drept prioritare 6 obiective strategice și realizată Harta dezvoltării locale pentru a.2024 – 2029.

Obiectiv Strategic 1. Implementare, dezvoltarea și eficientizarea infrastructurii publice locale

Nr	Programe	Acțiuni/Proiecte
1	Elaborarea și implementarea sistemului de măsuri pentru reabilitarea drumurilor, iluminatului stradal	1.1. Reparația capitală a drumurilor din satul Molovata (drumul central) 1.2. Reparația curentă a drumurilor 1.3. Reparația drumurilor adiacente, inclusiv a drumului spre cimitir, drumurilor spre plajă, drumului spre gunoștea din sat 1.4. Construcția și amenajarea trotuarelor din satul Molovata 1.5. Extinderea rețelelor electrice în sectorul nou al satului 1.6. Extinderea și modernizarea rețelei de iluminat public din satul Molovata
2	Extinderea rețelelor ingineresti de alimentare cu apă potabilă și canalizare	1.7. Extinderea și modernizarea sistemului de aprovizionare cu apă a s. Molovata 1.8. Dotarea fântânilor arteziene cu echipament necesar pentru îmbunătățirea calității apei potabile 1.9. Construcția sistemului de canalizare a localității 1.10. Construcția stației de epurare 1.11. Amenajarea și întreținerea fântânilor publice din localitate în conformitate cu normativele în vigoare
3	Conectarea la rețelele ingineresti de aprovizionare cu gaze naturale	1.12. Extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale în satul Molovata
4	Asigurarea cu agent termic a edificiilor sociale, diversificarea surselor energetice	1.13. Reducerea consumului de agent termic prin reabilitarea termică a clădirilor publice 1.14. Instalarea panourilor fotovoltaice la instituțiile publice
5	Dezvoltarea infrastructurii instituțiilor publice	1.15. Procurarea unui tractor multifuncțional 1.16. Procurarea unui transport – pasageri pentru necesitățile instituțiilor din subordinea primăriei 1.17. Instalarea indicatoarelor cu denumiri de strazi si numere de case 1.18. Renovarea și extinderea sediului Primăriei 1.19. Dotarea Primăriei cu mobilier și echipamente 1.20. Amenajarea terenului aferent Primăriei 1.21. Efectuarea măsurărilor masive a terenurilor 1.22. Întocmirea Planului urbanistic general 1.23. Instalarea camerelor de supraveghere pe traseele principale in locurile aglomerate, 1.24. Dotarea cu mobilier a instituțiilor de învățământ și a edificiilor publice

Obiectiv Strategic 2. Asigurarea condițiilor pentru crearea unor activități economice rentabile, sporind numărul locurilor de muncă

Nr	Programe	Acțiuni/Proiecte
1	Diversificarea și susținerea micului business	2.1. Accesarea unor surse de finanțare sub formă de grant sau investiționale pentru dezvoltarea business-ului rural 2.2. Stimularea dezvoltării sectorului servicii (<i>deschiderea unei case de deservire socială a populației: frezerie, reparația încălțămintei atelier de croitorie ș.a., ecoturism, agroturism, confecții, ș.a.</i>) 2.3. Stimularea dezvoltării sectorului de creștere, păstrare și prelucrare a producției agricole (<i>mini-întreprinderi de procesare a producției agricole, cultura în spații protejate, acvacultura, crearea asociațiilor (holdingurilor) agricole etc.</i>) 2.4. Atragerea investițiilor prin programele PARE 1+1 și PNAET. 2.5. Promovarea organizării lanțului alimentar compet, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole. 2.6. Încurajarea transferului de cunoștințe, a instruirii și a inovării în business. 2.7. Crearea unui centru de instruire pentru tineret în scopul cultivării spiritului antreprenorial în rândul tinerilor 2.8. Amenajarea pieții agricole locale
2	Dezvoltarea infrastructurii agricole	2.9. Crearea lanțului complet de producere, care va finaliza cu exportul produsului finit 2.10. Construcția sistemelor de irigare la scară mică a terenurilor agricole 2.11. Stimularea lansării de noi afaceri în domeniul agricol și activităților conexe
3	Valorificarea terenurilor agricole și a producției Agricole	2.12. Facilitarea procesului de consolidare a terenurilor agricole, înființarea de noi asociații agricole 2.13. Promovarea tehnologiilor de cultivare a culturilor cu potențial înalt
4	Valorificarea potențialului turistic al Satului	2.14. Identificarea atracțiilor turistice din perimetrul satului. 2.15. Elaborarea și implimentarea unui plan local de măsuri în vederea dezvoltării turismului în s. Molovata 2.16. Crearea împreună cu satele vecine a unui traseu turistic cu crearea infrastructurii corespunzătoare: hotel, muzee, monumente, zone de agrement 2.17. Dezvoltarea infrastructurii de deservire a turiștilor 2.18. Promovarea s. Molovata ca destinație turistică

Obiectiv Strategic 3. Modernizarea și eficientizarea sistemului de educație, optimizarea sistemului de sănătate și protecție socială în Satul Molovata, r-nul Dubăsari

Nr	Programe	Acțiuni/Proiecte
1	Dezvoltarea unui învățământ școlar și preșcolar local Competitiv	3.1. Reînnoirea bazei tehnico-materiale a instituțiilor de învățământ în corespundere cu particularitățile de vârstă a elevilor și copiii 3.2. Asigurarea instituțiilor de învățământ și a bibliotecii cu tehnică de calcul 3.3. Suplinirea fondului de carte a bibliotecilor din sat 3.4. Dotarea instituțiilor de învățământ cu inventar sportiv 3.5. Stimularea unei perfecționări continue a cadrelor didactice implicate în procesul educațional 3.6. Susținerea socială a cadrelor didactice tinere, pentru a evita exodul acestora
2	Îmbunătățirea infrastructurii mediului școlar și preșcolar	3.7. Reparația porțiunelor de drum care leaga Gimnaziul din s.Molovata cu traseul 3.8. Reparația gardul din jurul Gimnaziului din s.Molovata 3.9. Reparația scârilor din curtea Gimnaziului din s.Molovata 3.10. Dotarea laboratoarelor Gimnaziului din s.Molovata cu inventarul didactic necesar și mobilier specializat 3.11. Completarea sălilor de clasă cu mobilier nou 3.12. Schimbarea rețelelor electrice la Gimnaziul din s.Molovata 3.13. Reparația capitală a sălii sportive și a cantinei de la Gimnaziul din s.Molovata 3.14. Instalarea panourilor solare pe acoperișul Gimnaziului din s.Molovata 3.15 Reparația drumului spre Grădinița de copii din satul Molovata 3.16. Amenajarea și dotarea unei săli sportive la Grădinița de copii din satul Molovata 3.17. Amenajarea terenurilor instituțiilor de învățământ conform cerințelor vârstei
3	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației Satului	3.18. Întreținerea stării curente a OMF 3.19. Dotarea OMF cu mobilierul și aparatajul necesar 3.20. Lărgirea gamei de servicii medicale prestate la OMF 3.21. Elaborarea și implementarea programelor de educație sanitară pentru copii, tineri, adulți și vârstnici
4	Asigurarea unui nivel de trai decent pentru grupurile social vulnerabile	3.22. Deschiderea unui centru comunitar de asistență pentru persoanele în etate sau a unui azil pentru persoanele în etate 3.23. Implementarea serviciilor socio-medice și de socializare destinate persoanelor vulnerabile, persoanelor cu dizabilități și persoanelor în etate 3.24. Acordarea suportului social și psihologic copiilor, părinții cărora sunt plecați peste hotare și a copiilor din familiile social vulnerabile 3.25. Crearea unui ONG orientat pe probleme sociale

Obiectiv Strategic 4. Reabilitarea, modernizarea infrastructurii culturale și de agrement, punerea în valoare a patrimoniului cultural al localității

Nr	Programe	Acțiuni/Proiecte
1	Dezvoltarea infrastructurii necesară pentru desfășurarea activităților culturale	4.1. Amenajarea teritoriului adiacent Casei de cultură din s.Molovata, instalarea băncilor, urnelor și a iluminatului decorativ 4.2. Crearea centrului pentru tineret și copii 4.3. Completarea bibliotecii publice cu mobilier 4.4. Asigurarea bibliotecii publice din s.Molovata cu literatură artistică tehnică de calcul și set de robotică 4.5. Asigurarea Casei de cultură Molovata cu inventar acustic. 4.6. Asigurarea colectivelor artistice cu costume și atributele necesare
2	Dezvoltarea infrastructurii de odihnă și agrement a populației	4.7. Reabilitarea și amenajarea terenului de fotbal din sat, amenajarea și reparația tribunelor 4.8. Amenajarea și autorizarea plajei publice 4.9. Amenajarea unor locuri de odihnă în intravilan 4.10. Amenajarea unui teren de joacă pentru copil și a unui teren de fitness în centrul satului, dotarea lor cu inventarul necesar 4.11. Amenajarea unui parc de odihna în centrul satului, dotarea lui cu lumini, trotuare, banci de odihna, scena de vara, 4.12. Crearea unităților de agrement și deservire a turiștilor
3	Reabilitarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural din Satul Molovata, r-nul Dubăsari	4.13. Susținerea activității colectivelor artistice de amatori 4.14. Promovarea copiilor, tinerilor talentați prin susținerea participării lor la diferite concursuri, festivaluri la nivel național și internațional 4.15. Menținerea și dezvoltarea continuă a activităților sportive (fotbal, volei, trântă etc.) și dotarea cu echipament sportiv necesar, transport etc. 4.16. Crearea cercurilor pe interese 4.17. Organizarea și petrecerea evenimentelor cultural-artistice și sportive în localității 4.18. Încurajarea activităților meșteșugărești, artizanale 4.19. Valorificarea patrimoniului cultural a satului prin organizarea festivalurilor, concursurilor, târgurilor ș.a. 4.20. Identificarea și promovarea produselor tradiționale locale

Obiectiv Strategic 5. Protecția mediului ambiant, informarea și implicarea populației în vederea utilizării raționale a resurselor naturale

Nr	Programe	Acțiuni/Proiecte
1	Menținerea sistemului de Management al deșeurilor în conformitate cu standardele moderne de performanță în domeniu	5.1. Autorizarea și amenajarea gunoiștii satului, împrejmuirea ei cu gard. 5.2. Proiectarea și construcția platformelor de colectare selectivă a deșeurilor, procurarea tomberoanelor și a utilajului tehnic necesar 5.3. Elaborarea și implementarea unui mecanism de avertizare și sancționare a persoanelor care încalcă regulile de depozitare a deșeurilor casnice
2	Asigurarea unui mediu sănătos și ecologic curat	5.4. Curățirea și amenajarea fântânilor publice de pe teritoriul satului 5.5. Organizarea zilelor ecologice (curățire, amenajare și înverzire a spațiilor publice) 5.6. Înverzirea satului prin plantarea arborilor și arbuștilor ornamentali pe tot teritoriul satului 5.7. Continuarea programului de înverzire a terenurilor degradate 5.8. Curățirea și întărirea malurilor r.Nistru prin plantare de arbori 5.9. Amenajarea râpilor de langa sat 5.10. Curățirea canalelor de scurgere a apelor pluviale în deal la uscătoria de tutun 5.11. Împădurirea terenurilor degradate și cu pericol de eroziune 5.12. Rezolvarea problemei cainilor fara stapan 5.13. Întreținerea și amenajare anuală a cimitirului
3	Informarea și instruirea publicului în domeniul protecției mediului ambiant	5.14. Informarea populației asupra riscurilor cauzate de deversarea apelor uzate în locuri neamenajate 5.15. Marcarea fântânilor publice în funcție de indicii de calitate a apei (cerculețe verzi, galbene, roșii), actualizarea pașapoartelor 5.16. Informarea populației asupra folosirii echilibrate a resurselor de apă și prevenirea poluării mediului 5.17. Inițierea unor campanii de informare și conștientizare a publicului în vederea protecției mediului înconjurător 5.18. Combaterea tăierilor ilicite din fondul forestier 5.19. Implementarea programelor de educație ecologică a copiilor, tinerilor etc.

Obiectiv Strategic 6. Implementarea în activitatea APL a unui sistem instituțional modern și transparent, implicarea civică în dezvoltarea Satului și în procesul decizional

Nr	Programe	Acțiuni/Proiecte
1	Asigurarea transparenței în activitatea APL	6.1. Organizarea regulată sau periodică (după caz) a audierilor publice, dezbaterilor, adunărilor cu localnicii pe marginea temelor și problemelor Satului Molovata 6.2. Menținerea panourilor informative de pe teritoriul Satului 6.3. Crearea paginii WEB a Primăriei Molovata 6.4. Crearea paginii WEB a Bibliotecii publice din s.Molovata 6.5. Suplinirea paginilor oficiale și ale celor de pe rețelele sociale cu informații relevante satului
2	Dezvoltarea capacităților de atragere și planificare a resurselor financiare	6.6. Organizarea de către Primărie sau participarea funcționarilor publici la cursuri de calificare în administrare publică 6.7. Întărirea capacităților funcționarilor publici abilitați în atragerea fondurilor, investițiilor 6.8. Instruirea personalului care are nevoie de cunoștințe adăugătoare (programe de calculator, baze de date, inginerie, etc.) 6.9. Stabilirea unor parteneriate, înfrățiri cu satele/comunele din RM și de peste hotarele ei, în vederea soluționării unor probleme comune (măsuri culturale, schimb de experiență, proiecte transfrontaliere, etc.)
3	Dezvoltarea spiritului asociativ și civic în rândul cetățenilor Satului	6.10. Instituirea "Zilei faptelor bune" 6.11. Serbarea Hramului Satului 6.12. Instituirea "Supravegherii de vecinătate" 6.13. Extinderea rețelei de supraveghere video pe teritoriul satului 6.14. Acordarea suportului pentru înființarea de ONG-uri și organizații locale (asociații de proprietari, asociații profesionale, etc.) cât și susținerea asociațiilor prezente pe teritoriul satului 6.15. Inițierea și derularea unor acțiuni de implicare civică de genul: cea mai curată stradă, cea mai amenajată gospodărie, cea mai frumoasă fântână, etc.

5. REALIZAREA PLANULUI STRATEGIC

5.1. Etape de implementare

Succesul realizării Planului Strategic de dezvoltare socio-economică a Satului Molovata, r-nul Dubăsari depinde, în mare măsură, de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acestuia, de prezența unei coaliții încheiate în societate. În procesul realizării Planului Strategic de dezvoltare socio-economică a Satului Molovata, r-nul Dubăsari vor fi implicați mai mulți actori, fiecare urmând un scop personal, îndeplinind rolul de implementator al acțiunilor planificate. Aceștia sunt:

1. Administrația publică locală (Consiliul Local, Primarul, Primăria)
2. Comunitatea Locală - locuitorii Satului și instituțiile publice locale
3. Societatea civilă (ONG, femeile, tineretul, pensionarii, organizațiile confesionale și profesionale)
4. Agenții economici
5. Structuri externe (Consiliul Raional Dubăsari, Organizațiile internaționale, Guvernul).

Implementarea Planului Strategic de Dezvoltare Socio-Economică a Satului Molovata, r-nul Dubăsari poate fi divizată convențional în 3 etape:

Adoptarea Planului Strategic de Dezvoltare. În cadrul acestei etape, Planul Strategic de Dezvoltare va fi supus dezbaterilor publice. După dezbateri, scopul căreia este ajustarea propunerilor și recomandărilor făcute, Planul Strategic de Dezvoltare Socio-Economică a Satului Molovata, r-nul Dubăsari va fi înaintat Consiliului Local spre aprobare. După aprobarea strategiei, Primăria va coordona elaborarea planurilor de acțiuni trimestriale și anuale privind realizarea strategiei în conformitate cu Planul Strategic de Acțiuni.

Implementarea Planului Strategic de dezvoltare se va efectua prin realizarea acțiunilor, activităților, măsurilor și proiectelor concrete de implementare. Pentru fiecare acțiune, proiect vor fi stabilite obiective, planul activităților necesare, perioada de desfășurare (durata), responsabilii și partenerii care vor realiza proiectul. De asemenea, vor fi identificate/concretizate și asigurate sursele de finanțare a proiectelor propuse spre implementare.

Monitorizarea Planului Strategic de dezvoltare. În perioada de implementare responsabilii de realizarea planului de acțiuni vor raporta îndeplinirea activităților, proiectelor și atingerea obiectivelor specifice. Monitorizarea proiectelor, acțiunilor și strategiilor se va efectua prin intermediul Indicatorilor de implementare stabiliți. În cazul în care se vor identifica devieri de la Planul de acțiuni se vor iniția măsuri de corectare sau ajustare a acestui plan.

5.2. Riscuri și impedimente în procesul de implementare, metode de preîntâmpinare

Realizarea cu succes a acțiunilor propuse în Planul Strategic de Dezvoltare Socio-Economică a Satului Molovata, r-nul Dubăsari poate fi împiedicată de prezența anumitor riscuri și impedimente de implementare. Riscurile și impedimentele aferente implementării Planului Strategic de dezvoltare pot fi divizate în două categorii: (a) interne și (b) externe.

Domeniu	Descriere
Riscuri și impedimente interne	
Managementul implementării planului strategic	➤ Confruntări de interese privind implementarea planului strategic ➤ Experiență insuficientă în elaborarea, promovarea și gestionarea proiectelor de dezvoltare ➤ Prevalarea intereselor personale ➤ Resurse financiare limitate ➤ Lipsa capacităților de atragere a investițiilor
Parteneriat	➤ Neconlucrarea autorităților publice locale cu sectorul de afaceri și comunitatea ➤ Indiferența și neimplicarea populației în susținerea activităților Satului ➤ Lipsa de experiență a structurilor societății civile și neimplicarea lor în soluționarea problemelor comunității ➤ Neimplicarea partenerilor rezidenți și nerezidenți
Dezvoltarea economică	➤ Lipsa interesului din partea comunității de afaceri în dezvoltarea bazei economice locale ➤ Dependența sectorului agrar de condițiile naturii ➤ Posibilitățile financiare reduse ale APL și a agenților economici pentru investiții ➤ Nivel jos de acumulare a impozitelor ➤ Capacitatea redusă de cumpărare a populației din sat
Social	➤ Resurse limitate pentru acordarea asistenței sociale ➤ Degradarea continuă a condițiilor de trai a populației ➤ Emigrarea forței de muncă ➤ Îmbătrânirea demografică ➤ Lipsa sprijinului comunității în renovarea obiectelor de infrastructură socială
Mediu	➤ Nedorința populației de a conștientiza pericolul folosirii apei poluarea supra sănătății lor ➤ Lipsa doritorilor de a presta servicii de salubritate
Riscuri și impedimente externe	
Cadrul politico-juridic	➤ Instabilitatea politică ➤ Contradicția și inconsecvența legislației în vigoare
Relațiile cu partenerii Externi	➤ Lipsa conlucrării cu autoritățile publice raionale și centrale ➤ Micșorarea cuantumului transferurilor de la bugetul raional
Starea economiei	➤ Potențial investițional redus ➤ Inaccesibilitatea piețelor de desfacere de peste hotare ➤ Infrastructură de afaceri nedezvoltată ➤ Risc de țară

La fel au fost identificate pericolele majore ce pot sta în fața implementării activităților planificate și posibilitățile de aplanare a acestora.

Tabelul 1. Metode de preîntâmpinare a riscurilor legate de implementarea proiectelor

Riscuri	Metode de micșorare/preîntâmpinare
Indiferența membrilor comunității	- organizarea adunărilor generale - organizarea audierilor publice - organizarea meselor rotunde și a ședințelor tematice - prezentarea exemplelor de succes - desfășurarea concursurilor tematice
Insuficiența resurselor financiare	- participare la concursuri de proiecte - inițiative ale agenților economici prin crearea și dezvoltarea parteneriatelor - crearea ONG-lor - contribuția populației - aportul donatorilor
Lipsa specialiștilor	- pregătirea specialiștilor - motivarea specialiștilor - colaborarea cu organizațiile specializate - colaborare cu instituțiile de învățământ - pregătirea în teritoriu
Informarea redusă a populației	- utilizarea mijloacelor mass-media - plasarea avizelor - organizarea adunărilor, seminarelor - publicarea buletinelor informative - plasarea informațiilor pe pagina electronică a localității - montarea panourilor de informare
Migrarea populației	- crearea noilor locuri de muncă - îmbunătățirea sferei sociale
Instabilitate politică	- informare privind programele politice - colaborare cu partidele politice - prezentarea propunerilor în cadrul întrunirilor

6. MONITORIZAREA PLANULUI STRATEGIC

6.1. Cadrul instituțional de monitorizare

Procesul de monitorizare a strategiei constă în: (a) evaluarea atingerii obiectivelor strategice și obiectivelor specifice care va fi realizată prin intermediul indicatorilor de implementare și (b) raportarea rezultatelor evaluării.

În scopul asigurării transparenței procesului de implementare, precum și a participării locuitorilor în implementarea Planului Strategic de dezvoltare socio-economică a Satului Molovata, r-nul Dubăsari, va fi creat Comitetul sătesc, în care vor intra săteni de diferite vârste, din toate părțile satului (circa 15 gospodării). Comitetul va contribui la antrenarea cât mai activă a tuturor locuitorilor în rezolvarea obiectivelor Strategiei, cât și în procesul de luare a deciziilor privind implementarea proiectelor din cadrul Planului Strategic, astfel consolidându-se societatea civilă din sat.

Atribuțiile Comitetului Sătesc vor consta în:

- 1) Planificarea și realizarea activităților de implementare în sector a Strategiei
- 2) Coordonarea activităților de implementare în sector
- 3) Stabilirea legăturii directe între sector și Comisia de Implementare.

Monitorizarea implementării planului strategiei se va efectua de Comisia pentru Implementarea Planului Strategic (în continuare CIPS). CIPS va fi creată cu statut de Comisie obștească pe lângă Consiliul Local și Primărie în componența căreia va fi asigurată reprezentarea tuturor factorilor implicați în dezvoltarea Satului, inclusiv membrii Consiliului Participativ Local:

- ✓ Consiliul local (președinții comisiilor consultative de specialitate și secretarul Consiliului)
- ✓ Primărie (Primarul, specialistul în domeniul regimului funciar și contabilul șef)
- ✓ Comunitatea oamenilor de afaceri (directorii sau reprezentanții principalilor structuri economice din localitate)
- ✓ Instituțiile educaționale (directorii Gimnaziului și al grădiniței de copii)
- ✓ Organizațiile non-guvernamentale (reprezentanți ai ONG-urilor ce activează în localitate).

În implementarea strategiei responsabilitățile de bază ale CIPS vor fi:

- Planificarea implementării acțiunilor
- Elaborarea și promovarea adoptării deciziilor privind acțiunile de implementare
- Coordonarea activităților de implementarea acțiunilor și proiectelor de dezvoltare
- Coordonarea activităților de atragere a surselor financiare alternative în scopul realizării problemelor identificate
- Monitorizarea implementării planului de acțiuni
- Elaborarea rapoartelor și prezentarea lor către Consiliul Local
- Acordarea asistenței tehnice și consultative în toate domeniile
- Elaborarea și dezbateră proiectelor prioritare de dezvoltare
- Analiza deciziilor privind diverse probleme ale Satului
- Elaborarea și inițierea modificărilor în planul strategic

CIPS își va desfășura activitatea în ședințe care se vor desfășura cel puțin o dată în lună.

Un rol important în procesul de implementare a Planului Strategic îl are Consiliul Local, care se va ocupa nemijlocit de monitorizarea și evaluarea procesului de implementare a Planului Strategic de

dezvoltare socio-economică a Satului Molovata, r-nul Dubăsari. Competențele Consiliului local se vor axa pe :

- Coordonarea activităților de antrenare a populației în acțiunile de realizare a proiectelor
- Promovarea dialogului permanent cu locuitorii, asigurarea transparenței în activitatea APL
- Încurajarea Voluntarilor în diverse activități publice
- Stimularea și coordonarea conlucrării actorilor comunității în realizarea obiectivelor comune ale Strategiei
- Parteneriatul cu APL, ONG, agenții economici în cea ce privește implementarea, monitorizarea și evaluarea Planului Strategic de dezvoltare socio-economică a Satului Molovata, r-nul Dubăsari.

6.2. Raportarea și indicatorii de monitorizare

Raportarea implementării strategiei se va efectua prin elaborarea și prezentarea de către responsabilii de implementare a rapoartelor trimestriale către CIPS privind realizarea planului de acțiuni și a obiectivelor specifice. Anual CIPS va prezenta Consiliului Local raportul de evaluare a implementării Planului Strategic.

Evaluarea implementării Planului Strategic se va efectua prin analiza indicatorilor de performanță. Pentru fiecare acțiune planificată sunt stabiliți anumiți indicatori de implementare care vor fi monitorizați. În baza informațiilor furnizate de la responsabilii de implementare, beneficiari sau instituții specializate se vor stabili nivelul și gradul de implementare a acțiunilor și atingere a obiectivelor fixate.

Obiectiv Strategic 1. Implementare, dezvoltarea și eficientizarea infrastructurii publice locale

Nr	Program	Indicatori de monitorizare
1	Elaborarea și implementarea sistemului de măsuri pentru reabilitarea drumurilor, iluminatului stradal	▪ Program de reabilitare a drumurilor locale elaborat și aprobat ▪ Nr/km de drumuri locale renovate în <i>variantă asfaltată</i> și a celor renovate în alte variante ▪ Nr/km de drumuri cu trotuar pavat ▪ Lungimea canalelor de scurgere a apelor pluviale amenajate ▪ Program de iluminare stradală a drumurilor elaborat și aprobat ▪ Nr de piloni electrici noi montați ▪ Stațiile electrice de transformare din perimetrul Satului Molovata renovate ▪ Nr de piloni cu felinare economice dați în exploatare în termenii planificați ▪ Nr/km de drumuri agricole întreținute /amenajate

2	Extinderea rețelelor ingineresti de alimentare cu apă potabilă și canalizare	▪ Program elaborat de creare a rețelei ingineresti de canalizare ▪ Implementarea și darea în exploatare în termenii planificați a rețelei ingineresti de canalizare ▪ Lungimea totală a rețelei de canalizare dată în exploatare ▪ Nr de gospodării conectați la canalizare ▪ Nr de edificii sociale conectate la canalizare ▪ Gradul de racordare la apeduct și canalizare a caselor de locuit ▪ Program elaborat de extindere a rețelei ingineresti de apeduct ▪ Implementarea și darea în exploatare în termenii planificați a rețelei extinse de apeduct ▪ Lungimea totală a rețelei de distribuție a apei ▪ Numărul de gospodării conectate la rețeaua de apeduct ▪ Volumul mediu de apă potabilă furnizată unui locuitor pe lună ▪ Nr de măsuri întreprinse în vederea construcției și eficientizării funcționării stației de tratare a apei ▪ Apa din fântânile arteziene/de tip mină îmbunătățită
3	Extinderea rețelelor ingineresti de aprovizionare cu gaze naturale	▪ Măsuri întreprinse în vederea extindere a rețelei de gazificare a c.Molovata ▪ Nr de gospodării conectate la rețeaua de gaze naturale în urma implementării proiectului de gazificare ▪ Gradul de racordare la rețeaua de gaze naturale a caselor de locuit noi conectate la rețea ▪ Lungimea totală a rețelei de distribuție a gazelor naturale prin sat ▪ Volumul mediu lunar de gaze naturale furnizat unei gospodării
4	Asigurarea cu agent termic a edificiilor sociale, diversificarea surselor energetice	▪ Măsurile întreprinse în vederea asigurării instituțiilor social administrative cu apă caldă ca urmare a instalării panourilor solare ▪ Nr de instituții asigurate cu apă caldă ca urmare a instalării panourilor solare ▪ Economia de mijloace financiare a instituțiilor ce au diversificat sursele energetice de asigurare cu agent termic ▪ Numărul de baterii solare instalate ▪ Nr de instituții asigurate cu apă caldă ca urmare a instalării panourilor solare ▪ Proiect de reabilitare termică a edificiilor publice

Obiectiv Strategic 2. Asigurarea condițiilor pentru crearea unor activități economice rentabile, sporind totodată numărul locurilor de muncă în localitate

Nr	Program	Indicatori de monitorizare
1	Diversificarea și susținerea micului business	▪ Nr de programe și proiecte accesate ▪ Nr de surse de finanțare externe atrase ▪ Sumele de finanțare externe atrase în programele accesate ▪ Diversificarea activităților economice ▪ Volumul investițiilor în sectorul de producere ▪ Nr de întreprinderi noi-create ▪ Nr de activități meșteșugărești și artisanale lansate ▪ Nr locurilor de muncă noi create ▪ Nr de parteneriate stabilite, contracte semnate ▪ Volumul produselor și mărfurilor comercializate ▪ Volumul investițiilor în sectorul servicii
2	Dezvoltarea infrastructurii agricole	▪ Nr târgurilor și expozițiilor vizitate ▪ Nr unităților tehnice procurate ▪ Nr de tehnici și tehnologii moderne aplicate în agricultura Satului ▪ Km de apeduct pentru irigare construiți și dați în exploatare ▪ Suprafața terenurilor irigate
3	Valorificarea terenurilor agricole și a producției agroalimentare	▪ Nr de asociații agricole noi-înființate ▪ Nr de întreprinderi noi-create în sfera agricolă ▪ Creșterea procentului de consolidare a terenurilor agricole pe întreaga localitate ▪ Nr punctelor de colectare și achiziționare a producției agricole create și funcționale ▪ Crearea pieții agroalimentare în sat ▪ Creșterea cantității producției agroalimentare locale comercializate ▪ Nr programelor de care au beneficiat producătorii agricoli
4	Valorificarea potențialului turistic al Satului	▪ Plan local de măsuri de dezvoltare a turismului în s. Molovata elaborat și aprobat ▪ Nr de agropensiuni, unități de cazare, deschise și funcționale ▪ Nr locuri de muncă noi deschise ca urmare a lansării activității turistice în sat ▪ Nr mediu de turiști ce vizitează Satul ▪ Venitul obținut de către APL și agenții economici/populație ca urmare a lansării activității turistice în sat

Obiectiv Strategic 3. Modernizarea și eficientizarea sistemului de educație, optimizarea sistemului de sănătate și protecție socială a Satului Molovata, r-nul Dubăsari

Nr	Program	Indicatori de monitorizare
1	Dezvoltarea unui învățământ școlar și preșcolar local competitiv	▪ Nr de săli amenajate și dotate cu mobilierul, echipamentul și utilajul necesar ▪ Nr de unități de tehnică de calcul, mobilier, utilaj procurate ▪ Nr de materiale didactice achiziționate, necesare desfășurării procesului instructiv-educativ ▪ Nr de cărți care satisfac necesitățile curriculumului școlar achiziționate. ▪ Procentul de cărți în raport cu numărul necesar pentru acoperirea necesităților curriculare ▪ Nr de programe lansate spre diminuarea migrării cadrelor didactice ▪ Nr de cadre didactice stabile
2	Îmbunătățirea infrastructurii destinate copiilor	▪ Teren de joacă amenajat conform normelor de securitate și necesităților copiilor ▪ Număr de elemente de joacă pentru copii amenajate pe teritoriul terenului de joacă ▪ Numărul sălilor de studii asigurate cu iluminat artificial ▪ Starea tehnică bună la început de an școlar a instituțiilor de învățământ școlar /preșcolar
3	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației Satului	▪ Numărul de utilaj și echipament medical achiziționat în cadrul CS din s. Molovata, r-nul Dubăsari ▪ Nivelul de eficiență a utilizării noului echipament medical procurat ▪ Calitatea și activitatea personalului medical rezident și permanent ▪ Nr serviciilor medicale noi prestate locuitorilor Satului la centrul de sănătate ▪ Nr de pacienți ai Satului ce au beneficiat timp de 1 an de servicii medicale prestate la centrul de sănătate din localitate ▪ Nr de programe de educație sanitară pentru copii, tineri, adulți și vârstnici implementate
4	Asigurarea unui nivel de trai decent pentru grupurile social vulnerabile	▪ Nr și tipul serviciilor lansate pentru păturile social vulnerabile și familiile tinere ▪ Nr familiilor tinere și a persoanelor social-vulnerabile beneficiare de serviciile lansate după implementarea programelor de susținere ▪ Crearea și funcționarea ONG axat pe probleme sociale

Obiectiv Strategic 4. Reabilitarea, modernizarea infrastructurii culturale și de agrement, punerea în valoare a patrimoniului cultural al localității

Nr	Programe	Indicatori de monitorizare
1	Dezvoltarea infrastructurii necesară pentru desfășurarea activităților culturale	▪ Proiectarea și darea în exploatarea a localului pentru festivități și agrement ▪ Nr de servicii prestate în incinta sălii de festivități și agrement ▪ Nr anual de beneficiari ai serviciilor Centrului pentru copii și tineret ▪ Nr de manifestări petrecute în incinta sălii de agrement ▪ Venitul mediu anual încasat din activitatea sălii de festivități ▪ Transformarea vechii grădinițe în Centru pentru tineret ▪ Inventarul echipamentului tehnic nou achiziționat pentru școala de arte ▪ Inventarul și costumația nouă achiziționată pentru colectivele artistice din sat ▪ Nr de evenimente culturale la care au participat colectivele artistice din sat ▪ Nr de manifestații culturale organizate în sat.
2	Renovarea și modernizarea bibliotecii locale	▪ Baza tehnico-materială a bibliotecii publice reînnoită ▪ Nr de cărți achiziționate/donate ▪ Nr de servicii noi lansate în incinta bibliotecii ▪ Nr de cititori
3	Dezvoltarea infrastructurii de odihnă și agrement a populației	▪ Nr mediu de persoane ce practică sportul pe stadionul sportiv ▪ Elaborarea proiectului și realizarea unui Parc public ▪ Număr de persoane care își petrec timpul în zona de agrement amenajată ▪ Proiect elaborat de amenajarea a unui teren de joacă pentru copii ▪ Darea în exploatare în termenii planificați a terenului de joacă pentru copii în localitate ▪ Crearea zonei de agrement în preajma lacului
4	Reabilitarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural din Satul Molovata, r-nul Dubăsari	▪ Numărul de instrumente, aparataje, costumații achiziționate pentru buna funcționare a colectivelor artistice ▪ Numărul cercurilor de creație sau echipe sportive înființate în perioada de planificare ▪ Nr evenimentelor cultural-artistice și sportive petrecute anual în cadrul Satului ▪ Măsurile întreprinse în vederea deschiderii muzeului Satului ▪ Deschiderea în termenii planificați a muzeului Satului ▪ Nr de exponate expuse în muzeu ▪ Nr de vizitatori ai muzeului Satului-localnici, străini ▪ Nr de activități meșteșugărești și artizanale practicate ▪ Numărul de măsuri întreprinse în vederea lansării brândului local ▪ Numărul de activități de promovare a brândului local

Obiectiv Strategic 5. Protecția mediului ambiant, informarea și implicarea populației în vederea utilizării raționale a resurselor naturale

Nr	Programe	Indicatori de monitorizare
1	Mentținerea sistemului de Management al deșeurilor în conformitate cu standardele moderne de performanță în domeniu	▪ Nr de intervenții efectuate în vederea întreținerii gunoiștii autorizate ▪ Nr de platforme dotate cu tomberoane construite pe perimetrul Satului ▪ Cantitatea de deșeuri casnice evacuate și depozitate la gunoiștea autorizată ▪ Regulament comunitar aprobat privind avertizarea și sancționarea persoanelor care încalcă regulile de depozitare a deșeurilor casnice ▪ Nr de persoane avertizate/sancționate lunar pe motivul încălcării regulilor de depozitare a deșeurilor casnice ▪ Nr de puncte neautorizate de colectare a deșeurilor lichidate ▪ Nr gunoiștilor neautorizate apărute după implementarea sistemului de Management al deșeurilor
2	Asigurarea unui mediu sănătos și ecologic curat	▪ Nr de fântâni de tip mină curățite ▪ Calitatea apei îmbunătățită din fântânile de tip mină ▪ Sistem de amenajare și îngrijire a zonelor verzi, de odihnă și agrement elaborat și aprobat ▪ Numărul de intervenții în teritoriu în vederea amenajării și îngrijirea zonelor verzi, de odihnă și agrement din sat ▪ Nr de intervenții în teritoriu în vederea curățirii și amenajării râului din perimetrul Satului ▪ Albia râului din sat curățită și amenajată anual ▪ Suprafața spațiilor verzi din preajma râului de pe teritoriul Satului curățite și amenajate anual ▪ Cimitirile din perimetrul Satului curățite și amenajate anual
3	Informarea și instruirea publicului în domeniul protecției mediului	▪ Numărul și diversitatea programelor de educație ecologică lansate și desfășurate ▪ Nr de fântâni de tip mină marcate în funcție de indicii de calitate a apei ▪ Nr de campanii de informare și conștientizare a publicului în vederea gestionării eficiente a deșeurilor desfășurate ▪ Crearea și funcționarea ONG de mediu ▪ Nr de activități desfășurate de membrii ONG

Obiectiv Strategic 6. Implementarea în activitatea APL a unui sistem instituțional modern și transparent, implicarea civică în dezvoltarea Satului și în procesul decizional

Nr	Program	Indicatori de monitorizare
1	Asigurarea transparenței în activitatea APL	▪ Nr de audieri publice anuale ▪ Nr de adunări cu localnicii petrecute pe perioada planificată ▪ Nr cetățenilor participanți la ședințele consiliului local, implicați în elaborarea bugetului Primăriei ▪ Nr de panouri informative amplasate pe perimetrul Satului ▪ Nr de măsuri întreprinse în vederea creării și funcționalității paginii Web a Satului ▪ Nr de accesări a paginii Web ▪ Nr. și frecvența postărilor ▪ Nr de legături externe a paginii Web
2	Dezvoltarea capacităților de atragere și planificare a resurselor financiare	▪ Nr de funcționari participanți la instruirile de planificare strategică și elaborarea cererilor de finanțare, etc. ▪ Nr de funcționari care cunosc limbi de circulație internațională ▪ Nr de cereri de finanțare elaborate și înaintate spre finanțare ▪ Nr de investiții atrase în comunitate ▪ Nr de cetățeni implicați în atragerea resurselor externe ▪ Procentul de computerizare și utilizare a tehnicii de calcul în activitatea APL
3	Dezvoltarea spiritului asociativ și civic în rândul cetățenilor Satului Molovata	▪ Nr de ONG-uri și organizații locale (asociații de proprietari, asociații profesionale, etc.) înființate ▪ Nr de persoane din sat implicate în activitatea ONG-urilor și organizațiilor locale ▪ Nr acțiunilor de implicare civică organizate pe parcursul anului ▪ Nr persoanelor implicate în acțiunile civice organizate
4	Dezvoltarea infrastructurii APL	▪ Suprafața extinsă ▪ Nr de persoane angajate ▪ Nr de persoane deservite

7. PLANUL DE ACȚIUNI, TERMENI ȘI RĂSPUNZĂTORI

Considerații generale.

Planul Acțiune (PA) este un instrument de planificare și implementare și conține un set de politici pe domenii de activitate ce se vor aplica într-un termen determinat în scopul realizării obiectivelor generale fixate într-o strategie.

Periodic, PA va fi revizuit, astfel încât obiectivele fixate să țină cont de evoluția macroeconomică la nivel național, starea economiei la nivel regional și local, precum și de opiniile comunității locale cu privire la implementarea lui. Cu cât revizuirea se face la intervale mai scurte, cu atât marja de eroare în privința evaluării resurselor la un proiect este mai mică, având în vedere că, pe măsură ce se înaintează în timp, variabilele economice ce trebuie luate în calcul la o prognoză economică se multiplică.

Planul de Acțiune pentru implementarea Planului Strategic de dezvoltare socio-economică a Satului Molovata, r-nul Dubăsari, reprezintă un pachet de măsuri și proiecte necesare schimbării comunității locale pentru atingerea unor parametri specifici societății moderne, astfel ca durabilitatea sa devină punctul forte al acesteia.

Dimensiunile dezvoltării actuale economice, sociale, de mediu și tehnologice ale Satului Molovata, r-nul Dubăsari au fost analizate în cadrul procesului de analiză-diagnostic din cadrul Planului Strategic de Dezvoltare, iar obiectivele strategice au fost creionate, fixându-se câteva repere ca referințe pentru dezvoltările ulterioare.

Scopul Planului de Acțiune îl reprezintă prezentarea principalelor acțiuni și proiecte necesare fazei de planificare și implementare a dezvoltării economico - sociale a Satului, astfel încât procesul să poată fi evaluat conținut prin indicatorii selecționați ca relevanți pentru Satul Molovata, r-nul Dubăsari.

Obiectiv Strategic 1. Implementarea, dezvoltarea și eficientizarea infrastructurii publice locale

No	Programe	Acțiuni/Proiecte	Perioada de implementare	Cost Total, lei	Sursa potențială de finanțare/parteneri externi	Responsabil
1	Elaborarea și implementarea sistemului de măsură pentru reabilitarea drumurilor, iluminatului stradal	1.3. Reparația capitală a drumurilor din satul Molovata (drumul central)	2024 - 2029	Se identifică	APL, FR, finanțare externă	Primar, CL, Grup de lucru
		1.4. Reparația curentă a drumurilor	2024 - 2029	Se identifică	Fondul Rutier, APL, surse externe	Primar, CL, Grup de lucru
		1.3. Reparația drumurilor adiacente, inclusiv a drumului spre cimitir, drumurilor spre plajă, drumului spre gunoiștea din sat	2024-2029	Se identifică	BL, BR, Fondul Rutier Național, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.4. Construcția și amenajarea trotuarelor din satul Molovata	2024-2029	Se identifică	BL, BR, Fondul Rutier Național, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.5. Extinderea rețelelor electrice în sectorul nou al satului	2024-2029	Se identifică	BL, BR, Fondul de Eficiență Energetică, beneficiarii, alte surse,	Primar, CL, Grup de lucru
		1.6. Extinderea și modernizarea rețelei de iluminat public din satul Molovata	2024-2029	Se identifică	BL, BR, Fondul de Eficiență Energetică, beneficiarii, alte surse,	Primar, CL, Grup de lucru
		1.7. Extinderea și modernizarea sistemului de aprovizionare cu apă a s. Molovata	2024-2029	Se identifică	BL, BR, contribuția populației, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.8. Dotarea fântânilor arteziene cu echipament necesar pentru îmbunătățirea calității apei potabile	2024-2029	Se identifică	BL, BR, FEN, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.9. Construcția sistemului de canalizare a localității	2024-2029	Se identifică	BL, BR, FEN, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.10. Construcția stației de epurare	2024-2029	Se identifică	BL, BR, FEN, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.11. Amenajarea și întreținerea fântânilor publice din localitate în conformitate cu normativele în vigoare	2024-2029	Se identifică	BL, BR, contribuția populației, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
2	Extinderea rețelelor ingineresti de alimentare cu apă potabilă și canalizare					

Planul Strategic de Dezvoltare Socio-economică a Satului Molovato, raionul Dubăsari

3	Conectarea la rețelele ingineresti de aprovizionare cu gaze naturale	1.12. Extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale în s.Molovata	2024-2029	Se identifică	Contribuția populației, BR, SA "Moldovagaz", alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.13. Reducerea consumului de agent termic prin reabilitarea termică a clădirilor publice	2024-2029	Se identifică	BL, BR, BS, Agenția de Eficiență Energetică, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
4	Asigurarea cu agent termic a edificiiilor sociale, diversificarea surselor energetice	1.14. Instalarea panourilor fotovoltaice la instituțiile publice	2024-2029	Se identifică	BL, BR, BS, Agenția de Eficiență Energetică, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.15. Procurarea unui tractor multifuncțional	2024-2029	Se identifică	BL, BR, alte surse	Primar
5	Dezvoltarea infrastructurii instituțiilor publice	1.16. Procurarea unui transport - pasageri pentru necesitățile instituțiilor din subordinea primăriei	2024-2029	Se identifică	BL, BR, alte surse	Primar
		1.17. Instalarea indicatoarelor cu denumiri de strazi și numere de case	2024-2029	Se identifică	BL, BR, alte surse	Primar
		1.18. Renovarea și extinderea sediului Primăriei	2024-2029	Se identifică	BL, BR, alte surse	Primar
		1.19. Dotarea Primăriei cu mobilier și echipamente	2024-2029	Se identifică	BL, BR, alte surse	Primar
		1.20. Amenajarea terenului aferent Primăriei	2024-2029	Se identifică	BL, BR, alte surse	Primar
		1.21. Efectuarea măsurărilor masive a terenurilor	2024-2029	Se identifică	BL, BR, alte surse	Primar
		1.22. întocmirea Planului urbanistic general	2024-2029	Se identifică	BL, BR, alte surse	Primar
		1.23. Instalarea camerelor de supraveghere pe traseele principale in locurile aglomerate,	2024-2029	Se identifică	BL, BR, alte surse	Primar
1.24. Dotarea cu mobilier a instituțiilor de învățământ și a edificiiilor publice	2024-2029	Se identifică	BL, BR, alte surse	Primar		

Obiectiv Strategic 2. Asigurarea condițiilor pentru crearea unor activități economice rentabile, sporind totodată numărul locurilor de muncă în localitate

No	Programe	Acțiuni/Proiecte	Perioada de implementare	Cost Total, lei	Sursa potențială de finanțare	Responsabil
1	Diversificarea micului business	2.1. Accesarea unor surse de finanțare sub formă de grant sau investiționale pentru dezvoltarea business-ului rural	2024-2029	Se identifică	Surse atrase	Primar, CL, Agenți economici
		2.2. Stimularea dezvoltării sectorului servicii (deschiderea unei case de deservire socială a populației: frezerie, reparația încălțămintei atelier de croitorie ș.a., ecoturism, agroturism, confecții, ș.a.)	2024-2029	Se identifică	BL, agenți economici, surse atrase	Primar, CL, Persoane private
		2.3. Stimularea dezvoltării sectorului de creștere, păstrare și prelucrare a producției agricole (mini-intreprinderi de procesare a producției agricole, cultura în spații protejate, acvacultura, crearea asociațiilor (holdingurilor) agricole etc.)	2024-2029	Se identifică	BL, Agenți economici, surse atrase	Primar, CL, Persoane private
		2.4. Atragerea investițiilor prin programele PARE 1+1 și PNAET.	2024-2029	Se identifică	BL, donatori, alte surse	Primar, CL
		2.5. Promovarea organizării lanțului alimentar compet, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole.	2024-2029	Se identifică	BL, donatori, agenți economici, alte surse	Primar, CL
		2.6. Încurajarea transferului de cunoștințe, a instruirii și a inovării în business.	2024-2029	Se identifică	BL, donatori, alte surse	Primar, CL
		2.7. Crearea unui centru de instruire pentru tineret în scopul cultivării spiritului antreprenorial în rândul tinerilor	2024-2029	Se identifică	Organizații de consultanță Gimnaziu	Primar, CL
		2.8. Amenajarea pieței agricole locale	2024 - 2029	Se identifică	APL, surse externe	Primar, CL

2	Dezvoltarea infrastructurii agricole	2.9. Crearea lanțului complet de producere, care va finaliza cu exportul produsului finit	2024-2029	Se identifică	BL, agenți economici, surse atrase	Primar, GT, ACSA, Lideri locali
		2.10. Construcția sistemelor de irigare la scară mică a terenurilor agricole	2024-2029	Se identifică	FIDA, FEN, FISM, alte surse	GT, Primar, CL, Agenți economici
		2.11. Stimularea lansării de noi afaceri în domeniul agricol și activităților conexe	2024-2029	Se identifică	BL, Proiecte surse atrase	Primar, CL, GT, Agenți economici
3	Valorificarea terenurilor agricole și a producției agroalimentare	2.12. Facilitarea procesului de consolidare a terenurilor agricole, înființarea de noi asociații agricole	2024-2029	Se identifică	BL, Capital privat, surse atrase	Primar, CL, GT, Agenți economici
		2.13. Promovarea tehnologiilor de cultivare a culturilor cu potențial înalt	2024-2029	Se identifică	BL, Proiectul Agricultură competitivă în RM, surse atrase	Primar, CL, GT, Agenți economici
		2.14. Identificarea atracțiilor turistice din perimetrul satului.	2024-2029	Se identifică	BL, alte surse	Primar, CL, Agenți economici
4	Valorificarea potențialului turistic al Satului	2.15. Elaborarea și implementarea unui plan local de măsuri în vederea dezvoltării turismului în s. Molovata	2024-2029	Se identifică	Sector de afaceri, Capital privat, alte surse	Agenți economici, CL, Primar
		2.16. Crearea împreună cu satele vecine a unui traseu turistic cu crearea infrastructurii corespunzătoare: hotel, muzee, monumente, zone de agrement	2024-2029	Se identifică	Sector de afaceri, Capital privat, alte surse	Agenți economici, CL, Primar
		2.17. Dezvoltarea infrastructurii de deservire a turiștilor	2024-2029	Se identifică	Sector de afaceri, Capital privat, alte surse	Agenți economici, CL, Primar
		2.18. Promovarea s. Molovata ca destinație turistică	2024-2029	Se identifică	BL, Sector de afaceri, alte surse	Agenți economici, CL, Primar

Obiectiv Strategic 3. Modernizarea, dezvoltarea și eficientizarea sistemului de educație, optimizarea sistemului de sănătate și protecție socială în Satul Molovata, r-nul Dubăsari

№	Programe	Acțiuni/Proiecte	Perioada de implementare	Cost Total, lei	Sursa potențială de finanțare	Responsabil
1	Dezvoltarea unui învățământ școlar și preșcolar local Competitiv	3.1. Reînnoirea bazei tehnico-materiale a instituțiilor de învățământ în corespundere cu particularitățile de vârstă a elevilor și copiilor	2024-2029	Se identifică	BL, Direcția raională Educație, surse atrase	Directorii instituțiilor locale de învățământ
		3.2. Asigurarea instituțiilor de învățământ și a bibliotecii cu tehnică de calcul	2024-2029	Se identifică	BL, surse atrase	Directorii instituțiilor locale de învățământ
		3.3. Suplimentarea fondului de carte a bibliotecilor din sat	2024-2029	Se identifică	BL, Direcția raională Educație, surse atrase	Directorii instituțiilor locale de învățământ
		3.4. Dotarea instituțiilor de învățământ cu inventar sportiv	2024-2029	Se identifică	BL, surse atrase	Directorii instituțiilor locale de învățământ
		3.5. Stimularea unei perfecționări continue a cadrelor didactice implicate în procesul educațional	2024-2029	Se identifică	BL, Direcția raională Educație, surse atrase	Directorul Bibliotecii
		3.6. Susținerea socială a cadrelor didactice tinere, pentru a evita exodul acestora	2024-2029	Se identifică	BL, MECC, surse atrase	Directorii instituțiilor locale de învățământ
		3.7. Reparația porțiunelor de drum care leaga Gimnaziul din s.Molovata cu traseul	2024-2029	Se identifică	BL, BR, FISM, surse atrase	Primarul, CL, Grup de lucru
		3.8. Reparația gardului din jurul Gimnaziului din s.Molovata	2024-2029	Se identifică	FISM, BL, BR, alte surse	Primarul, CL, Grup de lucru
		3.9. Reparația scărilor din curtea Gimnaziului din s.Molovata	2024-2029	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Primarul, CL, Grup de lucru
		3.10. Dotarea laboratoarelor Gimnaziului din s.Molovata cu inventarul didactic	2024-2029	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Primarul, CL, Grup de lucru

	necesar și mobilier specializat					
3	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației Satului	3.11. Completarea sălilor de clasă cu mobilier nou	2024-2029	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Primarul, CL, Grup de lucru
		3.12. Schimbarea rețelelor electrice la Gimnaziul din s.Molovata	2024-2029	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Primarul, CL, Grup de lucru
		3.13. Reparația capitală a sălii sportive și a cantinei de la Gimnaziul din s.Molovata	2024-2029	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Primarul, CL, Grup de lucru
		3.14. Instalarea panourilor solare pe acoperișul Gimnaziului din s.Molovata	2024-2029	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Primarul, CL, Grup de lucru
		3.15. Reparația drumului spre Gradinița de copii din satul Molovata	2024-2029	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Primarul, CL, Grup de lucru
		3.16. Amenajarea și dotarea unei săli sportive la Gradinița de copii din satul Molovata	2024-2029	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Primarul, CL, Grup de lucru
		3.17. Amenajarea terenurilor instituțiilor de învățământ conform cerințelor vârstei	2024-2029	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Primarul, CL, Grup de lucru
		3.18. Întreținerea stării curente a OMF	2024-2029	Se identifică	BL, BR, donatori, CNAM, surse atrase	OMF Molovata, Direcția Raională de sănătate
		3.19. Dotarea OMF cu mobilierul și aparatajul necesar	2024-2029	Se identifică	BL, BR, donatori, Ministerul Sănătății, surse atrase	OMF Molovata, Direcția Raională de sănătate
		3.20. Lărgirea gamei de servicii medicale prestate la OMF	2024-2029	Se identifică	BL, BR, donatori, Ministerul Sănătății, surse atrase	OMF Molovata, Direcția Raională de sănătate
		3.21. Elaborarea și implementarea programelor de educație sanitară pentru copii, tineri, adulți și vârstnici	2024-2029	Se identifică	BL, BR, donatori, Ministerul Sănătății, surse atrase	OMF Molovata, Direcția Raională de sănătate

4	Asigurarea unui nivel de trai decent pentru grupurile social vulnerabile și tineri	3.22. Deschiderea unui centru comunitar de asistență pentru persoanele în etate sau a unui azil pentru persoanele în etate	2024- 2029	Se identifică	BL, BR, surse atrase; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei,	Asistentul social, CL, ONG
		3.23. Implementarea serviciilor socio-medicale și de socializare destinate persoanelor vulnerabile, persoanelor cu dizabilități și persoanelor în etate	2024-2029	Se identifică	BL, BR, surse atrase; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei,	ONG, CL
		3.24. Acordarea suportului social și psihologic copiilor, părinții cărora sunt plecați peste hotare și a copiilor din familiile social vulnerabile	2024- 2029	Se identifică	BL, BR, surse atrase; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei,	Asistentul social, CL, ONG
		3.25. Crearea unui ONG orientat pe probleme sociale	2024-2029	Se identifică	BL,	ONG, CL

Obiectiv Strategic 4. Reabilitarea, modernizarea infrastructurii culturale și de agrement, punerea în valoare a patrimoniului cultural al localității

Nr	Programe	Acțiuni/Proiecte	Perioada de implementare	Cost Total, lei	Sursa potențială de finanțare	Responsabil
1	Dezvoltarea infrastructurii necesară pentru desfășurarea activităților culturale	4.1. Amenajarea teritoriului adiacent Casei de cultură din s.Molovata, instalarea băncilor, urnelor și a iluminatului decorativ	2024 – 2029	Se identifică	APL, surse externe	Primar, Director CCT, ONG
		4.2. Crearea centrului pentru tineret și copii	2024 – 2029	Se identifică	APL, surse externe	Primar, CL,
		4.3. Completarea bibliotecii publice cu mobilier	2024-2029	Se identifică	BL, donații,	Primar, CL,
		4.4. Asigurarea bibliotecii publice din s.Molovata cu literatură artistică tehnică de calcul și set de robotică	2024 – 2029	Se identifică	APL, surse externe	Primar, Director CCT, ONG
		4.5. Asigurarea Casei de cultură Molovata cu inventar acustic.	2024 – 2029	Se identifică	APL, surse externe	Primar, CL,
		4.6. Asigurarea colectivelor artistice cu costume și atribuțele necesare	2024- 2029	Se identifică	BL, MECC, donații, alte surse	Primar, CL, grupul de lucru
		4.7. Reabilitarea și amenajarea terenului de fotbal din sat, amenajarea și reparația tribunelor	2024-2029	Se identifică	BL, donații, alte surse	Primar, CL,
		4.8. Amenajarea și autorizarea plajei publice	2024-2029	Se identifică	BL, donații, alte surse	Primar, CL,
		4.9. Amenajarea unor locuri de odihnă în intravilan	2024 – 2025	Se identifică	APL, surse externe	Primar, CL,
		4.10. Amenajarea unui teren de joacă pentru copii și a unui teren de fitness în centrul satului, dotarea lor cu inventarul necesar	2024 – 2029	Se identifică	APL, surse externe	Primar, CL,
		4.11. Amenajarea unui parc de odihnă în centrul satului, dotarea lui cu lumini, trotuare, banci de odihnă, scena de vara,	2024-2029	Se identifică	APL, surse externe	Primar, CL,

3	Reabilitarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural din Satul Molovata, r-nul	4.12. Crearea unităților de agrement și deservire a turiștilor	2024-2029	Se identifică	BL, donații, alte surse	Primar, CL
		4.13. Susținerea activității colectivelor artistice de amatori	2024-2029	Se identifică	BL, Agenție economici, contribuția populației, alte surse	Grup de lucru, Primar
		4.14. Promovarea copiilor, tinerilor talentați prin susținerea participării lor la diferite concursuri, festivaluri la nivel național și internațional	2024-2029	Se identifică	Capital privat, BL, surse atrase	Primar, Persoane private, Agent economic
		4.15. Menținerea și dezvoltarea continuă a activităților sportive (fotbal, volei, trântă etc.) și dotarea cu echipament sportiv necesar, transport etc.	2024-2029	Se identifică	BL, Agenție economici, alte surse	Grup de lucru, Primar
		4.16. Crearea cercurilor pe interese	2024-2029	Se identifică	BL, surse atrase	Director CC
		4.17. Organizarea și petrecerea evenimentelor cultural-artistice și sportive în localități	2024-2029	Se identifică	BL, contribuția populației, surse atrase	Director CC, Primar, CL
		4.18. Încurajarea activităților meșteșugărești, artisanale	2024-2029	Se identifică	BL, alte surse	Primar, CL
		4.19. Valorificarea patrimoniului cultural a satului prin organizarea festivalurilor, concursurilor, târgurilor ș.a.	2024 - 2029	Se identifică	APL	Primar, Director CC
		4.20. Identificarea și promovarea produselor tradiționale locale	2024-2029	Se identifică	BL, Agenți economici, sponsori	Primar, CL

Obiectiv Strategic 5. Protecția mediului ambient, informarea și implicarea populației în vederea utilizării raționale a resurselor naturale

Nr	Programe	Acțiuni/Proiecte	Perioada de implementare	Cost Total, lei	Sursa potențială de finanțare	Responsabil
1	Menținerea sistemului de Management al deșeurilor în conformitate cu standardele moderne de performanță în domeniu	5.1. Autorizarea și amenajarea gunoștii satului, împrejmuirea ei cu gard. 5.2. Proiectarea și construcția platformelor de colectare selectivă a deșeurilor, procurarea tomberoanelor și a utilajului tehnic necesar 5.3. Elaborarea și implementarea unui mecanism de avertizare și sancționare a persoanelor care încalcă regulile de depozitare a deșeurilor casnice 5.4. Curățirea și amenajarea fântânilor publice din pe teritoriul satului 5.5. Organizarea zilelor ecologice (curățire, amenajare și înverzire a spațiilor publice) 5.6. Înverzirea satului prin plantarea arborilor și arbuștilor ornamentali pe tot teritoriul satului 5.7. Continuarea programului de inverzire a terenurilor degradate 5.8. Curățirea și întărirea malurilor r.Nistru prin plantare de arbori 5.9. Amenajarea râpilor de langa sat 5.10. Curățirea canalelor de scurgere a apelor pluviale în deal la uscătoria de tutun	2025-2029 2024 – 2029 2024-2029 2024-2029 2024-2029 2024-2029 2024-2029 2024-2029 2024-2029 2024-2029	Se identifică Se identifică Se identifică Se identifică Se identifică Se identifică Se identifică Se identifică Se identifică Se identifică	BL, alte surse Surse externe BR, alte surse; BL, contribuția populației, alte surse BL, contribuția populației, alte surse BL, alte surse BL, alte surse BL, alte surse BL, ICAS, alte surse BL, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru Primar, CL, Grup de lucru Primar, CL, Grup de lucru Primar, CL Primar, CL Primar, CL, ONG Primar, CL, ONG Primar, CL, ONG Primar, CL, ONG Primar, CL, ONG
2	Asigurarea unui mediu sănătos și ecologic curat					

3 Informarea și instruirea publicului în domeniul protecției mediului ambiant	5.11. Împădurirea terenurilor degradate și cu pericol de eroziune	2024-2029	Se identifică	BL, alte surse	Primar, CL, ONG
	5.12. Rezolvarea problemei cainilor fara stapan	2024-2029	Se identifică	BL, alte surse	Primar, CL, ONG
	5.13. Întreținerea și amenajare anuală a cimitirului	2024-2029	Se identifică	BL, alte surse	Primar, CL, ONG
	5.14. Informarea populației asupra riscurilor cauzate de deversarea apelor uzate în locuri neamenajate	2024-2029	Se identifică	BL, alte surse	CL, Primar
	5.15. Marcarea fântânilor publice în funcție de indicii de calitate a apei (cerculețe verzi, galbene, roșii), actualizarea pașapoartelor	2024-2029	Se identifică	BL, FEN, alte surse	CL, Primar, Grup de lucru
	5.16. Informarea populației asupra folosirii echilibrate a resurselor de apă și prevenirea poluării mediului	2024-2029	Se identifică	BL, FEN, alte surse	CL, Primar
	5.17. Inițierea unor campanii de informare și conștientizare a publicului în vederea protecției mediului înconjurător	2024-2029	Se identifică	BL, FEN, alte surse	CL, Primar
	5.18. Combaterea tăierilor ilicite din fondul forestier	2024-2029	Se identifică	BL, ICAS, alte surse	CL, Primar
	5.19. Implementarea programelor de educație ecologică a copiilor, tinerilor etc.	2024-2029	Se identifică	BL, FEN	Director Gimnaziu, Director grădiniță, CL

Planul Strategic de Dezvoltare Socio-economică a Satului Molevata, raionul Dubăsari

Dezvoltarea spiritului asociativ și civic în rândul cetățenilor Satului 3	6.9. Stabilirea unor parteneriate, înfrățiri cu satele/comunele din RM și de peste hotarele ei, în vederea soluționării unor probleme comune (măsuri culturale, schimb de experiență, proiecte transfrontaliere, etc.)	2024-2029	Se identifică	BL, alte surse	Primar, CL
	6.10. Instituirea "Zilei faptelor bune"	2024-2029	Se identifică	APL	Primar, Secretarul CL, ONG
	6.11. Serbarea Hramului Satului	2024-2029	Se identifică	BL, agenți economici, populația satului	Primar, Secretarul CL, ONG
	6.12. Instituirea "Supravegherii de vecinătate"	2024-2029	Se identifică	BL, IGP	Primar, Secretarul CL, ONG
	6.13. Extinderea rețelei de supraveghere video pe teritoriul satului	2024-2029	Se identifică	APL	Primar, Secretarul CL, ONG
	6.14. Acordarea suportului pentru înființarea de ONG-uri și organizații locale (asociații de proprietari, asociații profesionale, etc.) cât și susținerea asociațiilor prezente pe teritoriul satului	2024-2029	Se identifică	BL,	Primar, Secretarul CL, ONG
	6.15. Inițierea și derularea unor acțiuni de implicare civică de genul: cea mai curată stradă, cea mai amenajată gospodărie, cea mai frumoasă fântână, etc.	2024-2029	Se identifică	APL	Primar, Secretarul CL, ONG